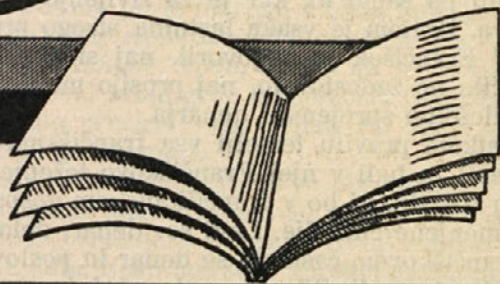

CVETJE

Letnik L.
Ljubljana

1933 - I.
Januar

P. KRIZOSTOM:

Sveti večer današnjih dni.

Tavali so na sveti večer
v zasneženem gozdu.
Nihče ni vedel smer
ki vodi k cilju — — —

Drgetali so od mraza
in jokali v dlani,
da so jim preko lic polzele
solze grenke, zledenele
in se spreminjale v kri.

»Nimamo kruha,
mraz se nam zajeda v kosti.
V sveti noči luči iščemo.
Duše so prazne tako — — —
Joj — kako je vendar hudo!«

Sredi gozda na sneženi poti
prišlo jim je Dete božje naproti
in jih ljubeznivo vprašalo:
»Kam tavate v to sveto noč?«

Odgovorili so mu jokaje:
»Brez cilja je naša pot;
izčrpana nam je moč.«

Jezus je razprostrl svoje roké:
»Vere vam manjka — ljudje!
In upanja in ljubezni.«

Odprle so se jim oči.
Spoznali so ga —
a za njim niso šli — — —

Francišškanski način preživljanja.

Pomudimo se še dalje pri najvišjem frančiškanskem uboštvu. Asiški siromak je zamotano uboštveno vprašanje kar preprosto razrešil. Ničesar ne imeti, uporabljati pa samo to, kar je za življenje potrebno. Pa se je pojavila nova težava. Bratom je vsaka lastnina strogo prepovedana. Kako naj se preživljajo? Frančišek je odgovoril, naj si preživitev zaslužijo z delom. Ako bi plačilo ne zadostovalo, naj prosijo miloščine. Ne smejo pa za plačilo ali za miloščino sprejemati denarja.

Na tem-le kratkem pravilu temelji vsa frančiškanska oskrba. Samotisti jo bo prav ocenil in tudi v njej Frančiškovo teženje za evangelijskim uboštvenim vzorom izsledil, ki bo v frančiškanskem gospodarstvu dodobra premočrnil vse tri omenjene činitelje. Le-ti so: denar, delo in miloščina.

I. Prav ob Frančiškovem času sta se denar in poslovanje ž njim tako močno uveljavila, da sta nadkrilila že vsako slutnjo preteklosti. Sicer je res, da so denar v menjalni trgovini tudi poprej rabili. Toda še le v srednjem veku, ko so se razmnožila mesta in se širila tržišča, so splošno začeli naravne proizvode kupovati z denarnimi vrednotami, kakor so jim višino določala mesta. Nekako takrat, ko je prehajalo dvanajsto stoletje tja v trinajsto, si je denarno gospodarstvo uklonilo ono v blagu ali v prirodninah. Zemeljski donosni sili in delavčevi moči, se je vedno bolj bližal nepodcenljiv kapital. Posestniku in dninarju se je pridružil kapitalist. Kapitalista bi bila rada oba, tako posestnik, kakor delavec. Prvi je za svoj imetek zahteval denarno izplačilo. Drugi je svoj zaslužek kar mogoče kapitaliziral. Kar mu je bilo toliko laglje, ker za plačilo ni več uporabljal zemljišča, ampak je prejemal denar. Tako so se začeli ljudje v splošni borbi pehati za zemeljskimi dobrinami. Ogromno bogastvo na eni strani, na drugi silna beda, na obeh plateh pa nenasitljivo hlepenje po mamoni, to je bilo v kratkem strašno znamenje časa. Pesniki in pridigarji trinajstega stoletja, zlasti sloviti frančiškan Berthold iz Regensburga, z jedko besedo odkrivajo strašne posledice komaj nastalega denarnega gospodarstva.

Frančišek je že v nežni mladosti gledal, kako zmaguje nov gospodarski sestav, kakor je tudi trpel vsled strastnega in bohotnega teženja po denarju, ki je popolnoma omrežilo njegovega lastnega očeta. Zato se ga je lotila neka neodoljiva odpornost proti vsemu, kar imenujemo denar, ali kar ima denarno moč. Saj se še spominjamo, kako se je svetnik ob svojem izpreobrnjenju šele takrat popolnoma umiril, ko je bil oddal ves denar, ki ga je nosil pri sebi. Takrat pa, ko je slišal Jezusove besede, ki je bil ž njimi razposlal apostole: »Ne jemljite si ne zlata ne srebra ne bakra v svoje pasove« (Mt 10, 9), se je končno in slovesno odpovedal vsakemu denarju. To naj bi bila kar postava njegovega novega življenja. Od sedaj dalje je vse zemeljske dobrine zaničeval. Najbolj ogaben mu je bil pa denar. Kakor po nekem naravnem nagibu je doumel zlobno moč, ki se skriva v umetnem bogastvu. Zato je ukazal svojim sobratom, naj beže pred denarjem, kakor pred zlim duhom. Zopet in zopet jim je ponavljal temeljno resnico: »Blato in denar ocenite z isto ljubeznijo.«

Zelo značilno je začel svetnik omenjeno načelo uvajati v življenje kar takoj ob sprejemu prvega učenja. Bernard Kvintavaljski je bil izredno bogat. Prodajal je vse, kar je imel. Izkupiček je po svoji mili volji razdelil ubogim. Frančišek je izpodbudljivo dejanje opazoval, hkrati je pa zaradi lepega zgleda svojega sobrata presrečno hvalil Boga in poveličeval. Kar se je do Bernarda preril tisti svetni duhovnik Silvester, ki je svoje dni prodal

Francišku kamenje za popravilo cerkvice svetega Damijana. Gledal je, kako Franciškov tovariš denar kar brez izbire deli. Pa se ga je lotila lakomnost. Ves godrnjav je zaklical svetniku: »Francišek, za kamenje, ki si ga kupil, si mi dal le premalo denarja.« Zaničevavec bogastva je slišal krivične očitke. Mirno je stopil h gospodu Bernardu, segel je v njegov žep, zagrabil z roko toliko novcev, kolikor jih je mogel zajeti ter jih izročil nevoljnemu duhovniku. Še enkrat mu jih je natrosil v roke. Nato je pa dejal: »Prečastiti gospod, ali sem te sedaj izplačal?« Duhovnik je izjavil, da je zadovoljen. Vesel je nesel denar domov. Toda, kmalu ga je začela preganjati vest. V dno duše se je sramoval svoje grde lakomnosti. Občudoval je pa Franciška, ki je tako neverjetno preziral vsak denar. Ne dolgo nato je bil Silvester tretji učenec ubožnega svetnika.

Silvestru so sledili drugi. Ljudje so občudovali Franciška in njegove tovariše, ki so zamétali denar. Mnogi so prav zato red vzljubili, drugi so celo stopali vanj. Že omenjeni Bernard Kvintavalski je šel s tovarišem prvič v misijonsko delo. Neko noč sta v Firenci iskala prenočišča. Usmiljena žena jima je dovolila, da se smeta odpočiti v opekarnici blizu hiše. Ko se je vrnil mož, je ženo močno oštel. Kar ni mogel razumeti, zakaj takih potepinov ni zapodila. Pomirila ga je šele z besedo: »Ako sta res tatova, bosta pač odnesla samo nekaj drv. Drugega itak ne moreta.« No, tudi drv se nista doteknila, da bi si z ognjem vsaj nekoliko ogrela bivališče. Brez sleherne odeje, pokrita le s tem, kar jima je nudila gospa siromaščina, sta brata prebila noč v kaj občutljivem mrazu. Na vse zgodaj sta šla v bližnjo cerkev odmoliti tisti del brevirja, ki naj bi se opravil po noči. Tudi žena, ki ju je bila kolikor toliko gostoljubno sprejela, je prišla zjutraj v cerkev. Takoj je opazila brata, ki sta pobožno molila. Tako-le si je mislila: »Ako bi bila moža potepuha in tatova, kakor sodi moj soprog, ne bi toliko časa in tako vneto molila.« Ob istem času je ugleden meščan, Gvido, ubožcem v cerkvi delil novce. Že je bil pri obeh bratih. Toda, hvaležno sta odklonila denar. Vprašal je siromaka, zakaj se vendar denarne miloščine branita. Pa je odgovoril brat Bernard: »Res je, da sva uboga; toda siromaštvo naju ne tare tako, kakor druge ubožce. Prostovoljno sva postala siromaka. Milost božja, ki nama je tako svetovala, naju podpira.« Gvido se je močno začudil. Zlasti še, ko so mu povedali, da sta bila prostovoljna siromaka svoje dni močno bogata. Takrat je Gvido brate vzljubil. Vedno jih je podpiral.

Opisani dogodek kar jasno izpriča, kako naravno in mogočno so zadeli ob duše lakomnih sovrstnikov bratje, ki so popolnoma pretrgali z denarjem. Tudi kardinal Jakob Vitriški in kronist ter opat Burhard iz Ursperga († 1226) poročata, kako silno je to povsod odjeknilo. Spis »Trije tovariši« pa pristavlja: »Ljudje so videli, kako so bratje v vseh preizkušnjah resnično veseli, da skoraj vedno, presrečno in pobožno molijo. Tolikokrat so lahko gledali, da bratje denarja ne sprejemajo pa ga tudi s seboj ne nosijo. Bili so priče največje medsebojne bratovske ljubezni. Tisti, ki so brate že prej ljubili, so jih sedaj še vse bolj. Nasprotnike je pa vse to močno ganilo. Prosili so brate, naj jim storjene krivice odpuste.« Sedaj so bratje ubožstvo še vse bolj ljubili. Zlasti so odrivali denar tako, kakor pohodiš prah. Saj jih je naučil sveti oče Francišek, naj denar tako malo cenijo, kakor oslovsko blato.

(Dalje prihodnjič.)

Kdor je pameten, misli že sedaj, ko je še zdrav in mlad, da pridejo tudi zanj leta starosti in onemoglosti. Le redki so tisti, ki si v današnjih časih morejo prihraniti toliko, da bi brez skrbi in strahu gledali v bodočnost. Zato se vsak pameten človek dandanes zavaruje za starost in onemoglost, da tako sam skrbi za druge in drugi skrbe zanj. Čut ljubezni do bližnjega zahteva, da opozorite na to zavarovanje vsakega, ki se vam zdi, da je tega potreben.

Jaselce v Greču.

»Zgodilo se je tri leta pred njegovo smrtjo, da je Francišek sklenil spomin rojstva Deteta Jezusa v bližini gradiča Greča z vso možno slovesnostjo obhajati, da bi s tem poživil pobožnost. Da bi se pa to ne smatralo za novotarijo, je prosil in dobil za to od papeža dovoljenje. Zato je dal napraviti jasli, prinesli seno in pripeljati na mesto vola in osla. Povabljeni

so bili bratje, prišle so množice ljudstva in gozd je odmeval od pesmi in ona češčenja vredna noč je vsled številnih in bliščečih luči in vsled krepkih, blagolasnih pesmi postala svetla in slovesna. Mož božji je stal pred jaslami, poln solz veselja. Slovesna sv. maša je bila darovana nad jaslami in dijakon Kristusov, Francišek je pel evangelij. Potem je pridigal okoli stoječemu ljudstvu o rojstvu ubogega kralja, katerega je pri vsakokratni izgovarjavi v svoji nežni ljubezni imenoval betlehemsko dete.«

HELENA HALUŠKA — P. EVSTAHIJ:

Bilo je nekoč . . .

Večji svetniki so hodili po materi zemlji, kakor naš lamotski župnik. Nihče pa, mislim, ni globlje razumeval človeka ter njegovih slabosti in bil bolj usmiljen ž njim.

Prav za prav pa ni bil svetnik, le preveč je namreč imel rad svoj rožni vrt, svoj kozarec novošateljca in svoj kos kruha ter zraven odrezek prekajene slanine; toda tega mu nihče ni očital, zakaj njegove slabosti so ga bolj približale ljudem kakor pa njegove kreposti.

Njegovi župljani, svojeglavni ponosni Švicarji, med katerimi pred njim ni bil vzdržal in vztrajal noben dušni pastir, so ga nad vso mero ljubili ter spoštovali.

Bržčas pa pred tridesetimi leti ni bilo lahko in prijetno dobremu župniku, ko je, nemški Švicar, pričel skrbeti za duše v tej skriti zakotni vasi v pogorju Jura ob francoski meji. Francoščino je tolkel na svoj posebni način, ker je ni mogel prav izrekati, in s tem je vzbujal viharje smeha okoli cerkve. Pri tem pa se je dobri mož posluževal najbolj sočnih in krepkih izrazov, »mačka je imenoval mačka« in druge reči podobno, naravnost, brez olepšavanja. Bil je strašen posebež in ubiral je zmerom svojo pot naravnost, brez bojazni in brez malenkostnih ozirov.

Ubiral pa je pot ljubezni, ki vse premosti ter izravna, in pot popolne odkritosti, in zelo kmalu so ga na daleč na široko bogati in ubožni imenovali »naš župnik« (»not' curé«). Njegovega pravega imena pa nikoli nisem slišala; »lamotski župnik«, kakor se je sam imenoval, ta naziv je brez-dvojbeno postal splošna last.

Dve prav majhni obmejni občini, francoska Bremonkúr (Bremoncourt), švicarska Lamót (Lamotte) ... Občina Lamot je imela cerkev, občina Bremonkur je imela šolo in švicarski otroci so dan za dnem hodili čez most, ki je (šest metrov dolg) bil meja, da bi pri voditeljici — tako imenujejo Švicarji učiteljico — dobili košček francoske prosvete ali omike. V nedeljo so pa zató prišli francoski kmetje s hribov in iz dolin čez most v nemško-švicarsko župnijo, da bi poskrbeli za zveličanje svojih duš.

Šolska voditeljica je bila takó lepa kakor je bil naš župnik nelep, tako nežna kakor je bil on krepak in okoren in tako mlada kakor je bil on prileten, pri tem je bila razen kmetice na planini ali planšarice edina »krivoverka« v katoliški deželi. Ko je prišla po smrti starega učitelja, so jo sprejeli z vsemi znamenji človeškega zaničevanja. Nihče ji ni hotel prodati mleka in jajc, ljudem se je zdelo, da preveč po gosposko govori, bila je taka kakor bi hotela reči: »ne dotekni se me!«, v zanemarjeni šoli je pa strogo vladala. Najprvo jo je obiskal naš župnik. Spotoma je bil na mostu, kakor mi je pozneje pripovedoval, zmolil na tihem očenaš, da bi se mu obisk posrečil. Takrat so bili preprosti mali ljudje veliko govorili, ker je bil na delavnik oblekel svojo nedeljsko duhovniško haljo. Ker je pa župan pojasnil, da je taka šega, tam preko mostú na francoski strani, se je pa vse spet pomirilo.

Ta prvi obisk bi bil vreden, da bi ga označili kot zgodovinski dogodek. Obedve hugenotinji,¹ voditeljica in njena mati — in pa stari župnik.

Nad vse pričakovanje pa se je to snidenje srečno izteklo. Mati šolske voditeljice mu je bila takoj ponudila žganino ali likêr, pijačo, ki jo je bila sama skuhala. No, okus je bil prav krščansko prijeten. Voditeljica pa je bila celo obljubila, da bo vselej otroke izpustila deset minut prej, preden se šolski pouk postavno skonča, da bodo mogli priti pravočasno še k pouku krščanskega nauka. To pa je nekaj povsem nezaslišanega ter izrednega, zakaj v Franciji se na verski pouk prav nič ne ozirajo, ker ga šola sploh ne pozna.

Naš župnik je pa kraljevsko povrnil, takrat ko uboga kmetica na planini ni mogla dati krstiti svojega šestega otroka. Voditeljica se je bila sicer ponudila za botro, toda na daleč in na široko ni bilo mogoče dobiti protestantovskega ali hugenotskega pastora. Takrat, da, jima je bil povrnil, naš župnik: na svojem lestvenem vozu je pripeljal iz zelo, zelo oddaljenega mesta Mutjéja (Mouthier) protestantskega pastora. Le-ta se

¹ Hugenoti se imenujejo francoski protestantje.

je bajé zelo muzal, kakor trlica suhi pastor na vozu zraven širokoplečega župnika. Skupaj sta pila vino v župnišču in naš župnik je dal v ubožno kmetiško sobo na planini ponesti kot dar svoje najlepše rože, svojo poslednjo četrt vina in svoj poslednji odrezek prekajene slanine. Gospoda moja, ako pomislite, da je naš župnik svoje rože dal kvečjemu za véliki oltar, utegnate iz tega izmeriti dušno veličino tega najmanjšega med vsemi svetniki, če ga bodo sploh kdaj pripoznali za svetnika!

Takrat pri krstu kmetica, ki je baje takó jokala od ginjenosti, da »ji je teklo iz nosa in oči« (ta-le izraz, zaradi katerega vas prosim, da mi ne zamerite, imam od župnika), ni hotela prav nič sprejeti, češ da je protestantinja. »Saj morajo biti tudi taki čudaki,« je bil smehljaje rekel darovavec rož.

Veselo občutje ter nastrojenje je vladalo pri mali južini. Zgodovina ve pripovedovati o velikanskem angleškem pudingu,² ki ga je poslala voditeljica, le-ta narastek se ni in ni hotel užgati; nazadnje pa so dognali, da je bila dobra voditeljica zamenjala steklenico za rum s steklenico za kis ali ocet. Pastor in župnik sta se namuznila in nato pridno jedla. Potlej sta se pa brez vzroka neprestano smejala in imela govore napitnice; kaj pa se je vmes pilo, o tem zgodbe ne pripovedujejo. Toda pozneje so ljudje videli, kako sta kot trska suhi pastor z odpeto suknjo in naš župnik šla z roko v roki pod velikim dežnikom navzdol po gorskem pobočju in materi šolske voditeljice se je dozdevalo in dojmilo, da čuje peti neko pesemco, ki pri te priliki ni bila primerna:

»Manon, glej, sončece sije ...!«

Prosim vas, ko je lilo kakor iz škafa!

Od tega dne je pa šolo in župnišče vezal angelski zakon. Voditeljica je spremljala župnika na raznih potih, ž njim vred je tekala takó, da je dobila žulje na nogah: obiskavala sta bolnike in druge pomoči potrebne ter jim stregla. Ljudje tega kraja so bili kakor v nekakšni puščavi zaprti, in zato sta jim ta dva morala biti zdravnika, sodnika in tehnika, skratka, župnik in učiteljica sta bila služabnika vsega gorskega prebivavstva.

Črnelasa, lepa učiteljica je zdaj zares postala »naša voditeljica«, celo za najstárise vaščane. Njena francoščina, ki je kakor godba zvenela, jih je razveseljevala prav tako kakor raskava nemško-švicarska izreka francoske govornice starega gospoda. Skupaj sta hodila, da sta delila tolažbo in nudila pomoč, ona s svojim ljubkim dekliškim smehljajem, on pa s svojim zdravim bobnečim smehom. In oba dva sta delala čuda. V župnikovih očeh je imela učiteljica eno sámo napako: bila je brez napak, in to mu je včasih napravilo žalost. Rekel je: »Naš dobri Bog ne pusti, da bi angeli dolgo ostali na zemlji. In takih ljudi, kakršna je voditeljica, bi mi dolgo časa potrebovali. — Voditeljica, vi bi se imela nesrečno zaljubiti, v mene na primer ...« S kako strašnim pogledom je takrat ošinila našega župnika!

Sploh pa je bila naša voditeljica mnogo strožja nego prečastiti gospod. Nikoli ni obstala pri plesišču na prostem, da bi gledala vrteče se dvojice; ob državnih in narodnih praznikih, 14. julija in 17. avgusta, je s svojimi učenci ter učenkami pela pred županom domoljubne pesmi k večji časti

² »Puding« je neke vrste narastek, zelo rahla, okusna in lahko prebavljiva jed, iz presnega masla, jajc, sladkorja, ruma, moke in še iz drugih dodatkov. Ta slaščica je angleškega izvora, kakor je tudi beseda »puding« (puding) angleška. (»Puding« v angl. prvotno = »velik cmok«.) Drugi narodi so začeli narejati pudinge tudi drugače, tako so razne vrste pudingi. Angleški puding polijejo nazadnje z izbornim rumom, preden se jed postavi na mizo, se rum zažge, da pride jestvina goreča pred goste. — Prip. prev.

obeh domovinskih dežel, toda nobene veselice se ni udeležila, tudi narodne ne; ni norela okoli kresa, ob šentjanževem, kakor naš župnik s svojimi učenci; nikoli ni kegljala, kakor on, in novošateljsko vino je pila le, če je bilo prav pošteno krščeno. Zato pa je, mnogo lažje kakor stari gospod, ljudi z besedami pošiljala ter obsojala — v pekel. Ena, dve, tri, in že je temu ali onemu s tem zapretila, če se je količkaj pregrešil.

Naš župnik pa nikakor ni bil vnet za takšno strogost, v vsaki pridigi je poudarjal neizmerno ljubezen Boga Očeta, o Njem, o »Vélikem, katerega ne spoznajo in ga prezirajo« — tako ga je imenoval — je govoril z besedami najplemenitiše poezije. Ako je o tem govoril, kako je Bog dober, tedaj ga je prevzelo navdušenje, tako veliko in tako resnično, da je premagalo tudi poslušavce, brez odpora jih je potegnil za seboj, da so, kakor on, Boga častili z veseljem in brez strahú. »Pekel?!« — I, seveda — ta mora biti, saj stoji o tem v Svetem pismu, ne dá se tajiti. »Toda vedite, ljubi ljudje, v pekel jih pride prav za prav le bolj malo. Le tisti, ki so sejali sovraštvo med človeštvom, sovraštvo in pa nezaupnost. V prvi vrsti politični časnikarji.«^a Oh, le-teh naš župnik kar ni mogel trpeti, ni jim pustil, da bi prišli do besede. Češ, oni so krivi vsega, vojske, nenravnosti, nazadovanja porodov, skratka: vseh nezgod, ki so zadele in zadevajo človeštvo. Le malo je manjkalo, da ni izrekel, češ da so odgovorni tudi za — vesoljni potop. O takšnih časnikarjih je pripomnil, da bodo po smrti v večnem ognju pečeni, osmojeni in praženi, in da se kazni še poostrijo, je rekel, da bodo tupatam spet od mrtvih vstali. Le-tem grešnim kozlom je pridružil tudi vse duhovnike, ko so Boga izdali in govorili zoper njegovo ljubezen. »Največji greh je trdosrčnost in prevzetnost,« je dejal prečastiti; »napuh je in greh zoper Duhá, ako hoče napihnjeni osel meriti neskončnega Boga po svojem merilu.« Tudi molitvenih mlinov ni mogel trpeti.⁴ »Ljubi ljudje, pred vsako molitvijo storite kako dobro delo ali obudite dobro misel in dober namen, da vam pripravijo pot do Božjega Srcá!«

Če pomislimo, da je dobri mož takšno pridigo ponavljal dolgih trideset let in jim sam svetil z dobrim zgledom, bomo razumeli, zakaj se v njegovi cerkveni občini uboštvo nikoli ni moglo izprevreči v bedo in bridkost nikoli v obup.

Včasih se je medsebojna pomoč razodevala celo v smešnih oblikah. Ako je kdo moral zaklati kako živinče, so meso, bodisi da je bilo konjsko bodisi da je bilo kravje, vsi ostali prebivavci cerkvene občine pokupili in, če je le šlo, tudi pojedli. Dotični kmet, ki ga je bila zadela nezgoda, je torej izgubo lehkó prenašal, zlasti če je bil »rjavec« ali »sivec« že slab od starosti in »belka« ni nič več hotela iti po plemenu.

In če je kak človek zbolel, so ga vse stare ženice iz obeh vasi skupaj zdravile z domačimi sredstvi. Zdravnika so še le poklicali, ako je bolnik že pričel umirati. Ljudje so mislili, da mora priti pred smrtjo kakor župnik. Kaj je bolniku, kakšno bolezen ima, to jim je bilo vseeno. Če ga niso mogli namazati z jodovo tekočino, so pa pomagali vroči krompirčki, katere so mu položili na trebuh, ali pa kako sredstvo za odvajanje. (Za kakšno boleznijo pa je bil kdo umrl, o tem vedeti je v vasi veljalo za lepi običaj.) Ako jod

^a Če pomislimo, da so bili tisti čas v Franciji, pa tudi v Švici in drugod veri nasprotni časopisi v veliki večini, nam bo takšno ravnanje gospoda župnika razumljivo. — Prip. prev.

⁴ Znano je, da imajo budisti v Tibetu tako zvane »molitvene mlinec«; nekako »molitvice« napišejo na dolg in širok trak papirja, ki ga ovijejo na kolo ali vreteno; ko se vreteno enkrat zasuče, se jim zdi, da je »molitvica« enkrat opravljena; čim večkrat se zasuče, tem večkrat je po njih mislih opravljena; zato vrtijo zelo hitro, da bi bilo več »molitve«. Tem bednim poganom so podobni kristjani, ki pri molitvi hitijo, ne da bi kaj mislili. — Prip. prev.

in krompirčki in ricinovo olje niso pomagali, tedaj sta prišla voditeljica in župnik in ta dva, gospoda moja, sta razumela in vedela več nego zdravnik.

Rekla sem, da je naš župnik povsod prednjačil v delih krščanske ljubezni. Žal, da njegovega zgleda niso vselej in v vsem posnemali. Kdo bi pa tudi, kakor on, mogel imeti pogum, da bi pustil hišna vrata odprta noč in dan?! Pri njem ni bila kuhinja, katere vrata so držala na cesto, nikoli zapahnjena, in dan za dnem je stal zraven kruha in prekajene slanine vrč sadjevca na težki mizi. Na daleč in na široko je bilo znano, da je tukaj smel vstopiti vsak in se pokrepčati. »Kdor je lačen ali žejen, naj vstopi ter si postreže!« je bilo napisano na vratih; obrtniki in popotniki, drvarji in tihotapci so vstopali. Toda v vseh teh tridesetih letih se nikoli ni primerila kaka tatvina. Nekoč je ležal zgodaj v jutru zraven vrča sadjevca celo novec za dva franka in pa listič: »Dobremu norčku od hvaležnega siromačka.«

Ko je bil to prebral, je naš župnik celih osem dni grešil s tem, da si je ošabno nekaj domišljeval sam o sebi. Njegova gospodinja, oskrbnica ter postrežnica pa se je nasprotno sramovala neizrekljivo zaradi razzalljenja. Imela je izrazit čut za duhovniško dostojanstvo. Dobra služabnica se je čutila obvezano, da tudi s svojo osebo podpre to mašniško veljavnost. Kazala se je vāse zaprto, molčečo in strogo. Kadar je govorila, je komaj nekoliko odprla usta, izrekala je ostró, kakor s koncem jezika, in vreščāje, pri tem pa je svoj tenki vrat takó zasukala kvišku, da bi kdo utegnil misliti, češ da hoče zapeti kakor petelin na kupu gnojā.

Morebiti ji je ta podobnost pomogla, da je dobila pridevek »La Pépie« (= »Pika na kurjem jeziku«).⁵ Ako je bil namreč naš župnik dobre volje in ugodno nastrojen, jo je navadno z vso težo svoje roke potrkal po rami in rekel: »La Pépie, ti si prava ptica, ti si številka.« Nato pa ji je dobrodušno pomežiknil, tako da je priletla gospodična sramežljivo zardela po vsem obrazu in zašepetala: »Toda... Gospod župnik, toda... toda.« Osrmočena in srečna, kakor se spodobi pošteni gospodinji v župnišču.

Kadar se je pa naš župnik pri svojem večernem obisku le predolgo mudil in je »La Pépie« slutila, da utegne kozarec novošateljca popiti preveč, kozarec, ki ga vprav ne bi smel več zvrniti, ... tedaj se je splazila v kapelo in ondi ostala še, ko je že bilo odzvonilo zdravamarijo, dokler je prečastiti gospod ni poklical. Dobri mož je natanko vedel, da je bila La Pépie že pokoro opravila za njegov najboljši kozarec, zato tudi nikoli ni opustil, potrkati jo ... po rami, pri čemer je skoraj nekoliko preveč dostojanstveno izrekel: »Ti si številka!«⁶

Tako se je zgodilo, da si je po pet in dvajsetih letih naš župnik odrekel poslednjo, najboljšo kapljico. Toda ne prav rad.

»Še tega bi mi bilo treba,« se je hudoval, »da bi postal svetnik! Ej, da ljudje še zmerom mislijo, da askeza⁷ naredi svetnika. Največji svetniki so bili vselej tisti, ki niso hoteli postati svetniki.« Zató je bil tudi njegov ljubljenelec sveti Martin, ki je bil beraču dal samó polovico svojega plašča. »Da, da, mali ljudje, težje je deliti kakor vse žrtvovati. Lažje je, beraču darovati svoj zajtrk, kakor pa ž njim vred jesti. Kdor žrtvuje, si je svest svoje vrednosti, on ima svoje plačilo že v svojem opravičenem veselju. Kdor pa deli in ne dá vsega, ta si prav nič ne domišlja, storil je nekaj maléga,

⁵ Pépi = francoska beseda (izgovóri p e p i) = pika na ptičjem jeziku, nemško: Pips. — Prip. prev.

⁶ Izraz »številka« ima v tem primeru dober pomen, toliko kot n. pr.: »Ti si značajna in točna, na katero se lehkó zanesem, ti nekaj velja.« — Prip. prev.

⁷ Askeza = ostro, spokorno, zatajevano življenje. — Prip. prev.

sramuje se, da je mislil tudi náse, le-ta v očeh svoje vesti ni noben svetnik, ponižno se je le zenačil z najbolj ubogim. Sveti Martin — to je bil korenjak!«

Svetega Franciška je naš župnik ljubil zaradi njegove ljubezni do Boga in do stvarstva. Zatrjeval je: »Francisek je zelo užival življenje. Bil je takó bogat, da mu uboštvo ni moglo biti nikaka žrtev več, njemu je bilo samó delitev.« Kakó zelo je naš župnik od svojega delil drugim, so ljudje zvedeli še le pozneje, ko mu nihče ni mogel več reči: »Hvala! Bog plačaj!« —

Voditeljica pa, le-ta je drugače mislila. Pri župnikovih govorih je pogosto namrščila obrvi. Bila je eden izmed angelov božjih, ki nosijo žrtev kakor dragoceno skodelico v povzdignjenih rokah; plavala je nad človeštvom, ne da bi se dotikala zemljé. Nasprotno je pa naš župnik stopal po zemlji s širokimi in krepkimi koraki, da so se poznale sledi za njim, zdelo se je, da se hoče docela zakoreniniti v zemlji. Ako je učiteljica molila: »Pridi k nam tvoje kraljestvo,« je mislila pri tem na kraljestvo nad sedanjim življenjem in dalje visoko nad svetovno kroglo; župnik pa je čakal vsak dan na Boga v tem življenju in iz sedanjega življenja »iz zemlje in na zemlji« ...

Kljub temu pa sta se šola in cerkev čudovito razumevali in soglašali medseboj. —

V ta angelski zakon je nekega dne prišlo neko tretje bitje. S poštno kočijo je pridrvel, povsem nepričakovano, kos nepoznane dežele, kos Avstrije v to francosko-švicarsko zvezo.

Zgoraj, preko mostú, na francoski strani so sploh dejali, da je Avstrija dežela, ki se razprostira povsem na robu zemljevida, tam, kjer se svet skončá, da ga ni več možno otipati in razumeti.

P. GVIDO:

Mati — vzgojiteljica.

Brezdomcev dom.

V jutru stvarjenja je razodel Bog človeku, svojemu ljubljencu, vso svojo ljubezen. Kako naj bi mu dal, če to ni resnica, dom, ki ga imenuje sv. pismo »vrt veselja«. Kakor daleč je seglo njegovo oko, povsod je pilo krasoto in lepoto. Kamorkoli ga je zanesla njegova noga, je srečal čudež za čudežem. Njegovo srce se je širilo, pelo je in vriskalo o sreči in blaženosti — »raj veselja in razkošja!« To je bila njegova domovina! Tu se je čutil doma! »Tukaj mi je dobro biti! Tu si hočem zgraditi svojo kočó!« Toda čemu kočá? Ves raj, kakor se je na dolgo in široko raztezal, človekov šotor, in njegova streha lesketajoči se nebes — o »raj veselja!« ... ne k o č n a š a d o m o v i n a !

Pa je prišla nesreča. Kako se stiska srce v pekoči bolečini, ki jo komaj, komaj zadržuje, oči odpovedujejo službo in nočejo dalje iti, ko nalete na besede, trdo sodbo, ki jo je izgovoril večni Sodnik nad grešnimi prastarši. Toda n a m jo je zapiral prst božji, da jo beremo in da nikdar ne pozabimo, odkod smo prišli, kam smo zašli, kako globoko smo padli! V tretjem poglavju sporočila o stvarjenju je napisana usodna beseda.

Ker si poslušal žene svoje glas in si jedel od drevesa, za katero sem ti zapovedal, rekoč: Ne jej od njega — prokleta bodi zemlja zaradi tebe; s trdom se živi od nje vse dni svojega življenja; trnje in osat naj ti poganja, ti pa jej zelenjavo poljsko. V potu svojega obraza boš jedel kruh, dokler

se ne povrneš v zemljo, iz katere si vzet; zakaj prah si in v prah se boš povrnil.« In po sodbi takoj dobesedna izvršitev sodbe: »In Gospod Bog ga je pahnil iz vrta veselja, da bi obdeloval zemljo, iz katere je bil vzet. In je Adama izgnal, in je postavil pred vrt veselja kerubine z ognjenim in švigajočim mečem, da stražijo pot do drevesa življenja.«

Kako težka pot! Domovina izgubljena! Pred seboj gleda prvi človek nepoznano, odljudeno pustinja, ki ga gleda s sovražnimi očmi in prežnanj z neštetimi nevarnostmi. Vsaka ped zemlje se hladno in brezsrčno krči pod njegovim korakom, kako ga le prisiljeno nosi. Živali, ki so prej tako zaupljivo polegale okrog njega, beže pred njim na vse strani. Na obličju cvetic je ugasnil sij nedolžnosti. Na vsakem cvetu, na vsaki bilki, na vsakem grmičku se vidijo sledovi grozovitega prokletstva — »Prokleta bodi zemlja v tvojem delu!« Kapljice rose na travi kakor grenke solze, ki jih pretaka nebo in zemlja zaradi njegovega brezbožnega dela — in on, ah! on joka z nebom in zemljo skupaj, vroče, grenke solze — domovina izgubljena!

Pa tudi izgnanemu, brezdomcu sledi nevidno dobrotna, nedoumljiva ljubezen Očeta. Človeško srce vendar ne more živeti, otpne in umre, če gleda okrog sebe vse tuje, ako ne vidi in ne čuti nekaj, kar ga zaupljivo in v ljubezni pozdravlja, prostorček, kjer je varno, srce, ki mu vsaj košček ljubezni daruje — ako ni nekje doma!

In ljubezen Očeta je dala zavrženemu, izgnanemu, ubogemu brezdomcu dom.

Sam si ga je moral zgraditi. Neotesani, neumetni so bili prvi trami, ki jih je še nenavajena roka človeka zbila, siromašna in pomanjkljiva streha, ki jo je preko tramovja razpel. A vendar je bila koč. In koč ga je varovala pred divjimi zvermi. Dala mu je zavetišče, ko je mrak legel na zemljo in so tulili vetrovi in preko zemlje drveli viharji. Dala mu je hladno senco, ko je metalo solnce svoje žgoče žarke na zemljo. In koč je bila njegova, samo njegova. Nihče mu je ni mogel izpodbijati. Njegova last je bila in samo on je imel pravico do nje. Tu je bil doma! Prazne so bile izprva stene. Toda kmalu je na njih visel drag mu predmet, ki ga ni hotel pogrešati, brez katerega ne bi bilo človeško življenje dražestno — taka-le prisrčna stvarca, ki ji je vtisnil in vdahnil del svoje duše, da se stresejo strune duše in prijetno zadone, kadarkoli jo pogleda. In pred vsem — v koči je stalo ljubko ognjišče! In na ognjišču je zaplapolal ogenj! In v žaru tega ognja se je ogrela tudi duša človeka, postala je dobra, vesela in prijazna. Ob domačem ognjišču je pozabil svoje skrbi, posušil svoje solze. Njegovo srce je bilo solnčno in vedro, milo in življenja veselo. Zaživel je, čutil je, da je človek — bil je doma! Imel je ljubeč kos zemlje, ki se mu je prijazno, zaupljivo, dobrotno smehljal, kadarkoli se mu je približal. Pa so se izravnale in izgladile gube na njegovem obličju, in njegove poteze so se izjasnile — človek je bil, doma je bil!

Da, človek je bil! Gospod Bog je v raji izgovoril besede: »Človeku ni dobro samemu biti; naredimo mu pomočnico, njemu podobno.« In ko se je iz spanja probudil, se je odsevala iz njegovega obličja radost, srce mu je utripalo v veselju, ko je zagledal ljubezen, živo, vzvišeno, sveto ljubezen; iz neba je prišla in blažena je šla po livadah in stopila je v njegovo koč, ljubezen, ki giblje solnce in druge zvezde in ob domačem ognjišču si je postavila svoj domek: »To je kost od mojih kosti, in meso od mojega mesa — meni enaka. Zato je zapustil človek svojega očeta in svojo mater, in se držal svoje žene, in bosta dva eno bitje!« In kadar se je vrnil domov po trdem delu dneva in po težki borbi z upornimi prirodnimi silami, s srcem, polnim skrbi, utrujen in zlomljen — sovražniki povsod, zavist in

boj — in ko je stopil čez prag svoje koč, mu je prišla ljubeznivo nasproti bitje, njemu enako, človek, ki je zanj živel, dvoje oči, ki so ga toplo in prijazno gledale kot dve zvezdi, srce, ki je zanj bilo, duša, ki ga je razumela in z njim delila veselje in žalost — njegova življenjska tovarišica. D o m a je bil, imel je ljubeče srce, in to srce mu je ustvarilo najdražje, kar je na zemlji: ljubek in drag mu d o m !

In ko je v tihi koči, ob domačem ognjišču dvoje src živel v ljubezni, prižgani od božje Ljubezni, se je dopolnil tisti veliki, sveti blagoslov, ki ga je Stvarnik izgovoril nad prvim človeškim parom v jutru stvarjenja: »Rastita in množita se, in napolnita zemljo in podvrzita si jo!« In ko je koč odmevala nikdar ne trudnega, vedno mladostnoveselega klica otrok »oče« in »mati«, in ko je bila polna otroškega smeha in otroške sreče, ko je videl, da je njegovo srce zavarovano za daljne čase in pomnoženo v njegovih otrokih, ki jim je posvečal vse veselje vzgoje in vso skrb vzgoje — je z a - ž i v e l, bil je človek!

Sedaj je imel d o m !

O blažena sreča doma, ki ga je izgnanemu sinu zemlje dala ljubezen večnega Očeta!

P. ANGELIK:

Beseda božja in življenje.

»Ako vas svet sovraži, vedite, da je mene sovražil prej ko vas. Če so mene preganjali, bodo tudi vas.« (Jan 15, 18. 20).

Dan za dnem beremo v časopisih o preganjanju katoličanov in katoliške cerkve. Človeku se čudno zdi, kako morejo države izdajati zakone, ki bijejo v obraz slehernemu čutu pravičnosti, in kako da ljudje to trpe. In vendar je stvar čisto lahko umljiva.

Protivniki cerkve dobro vedo, da v ljudeh še ni zamrl čut pravičnosti in seveda bi tudi oni radi imeli ognjen plašč pravičnosti ter nikakor ne marajo, da bi ljudje o njih mislili, da cerkvi delajo krivico. Kaj store? V šolo gredo k farizejem, ki so enako pod plaščem svetega domovinskega čuta in gorečnosti za čast božjo Jezusa pri ljudstvu obrekovali, potem so lastnemu obrekovanju »sveto« verjeli in seveda bili dolžni, da »zločinca« Jezusa spravijo s poti.

Enako delajo proti rimski cerkvi in katoličanom dandanes. Najprej po časopisih in svojih privržencih obrekujejo cerkev in katoliške duhovnike in katoličane same. Ko je obrekovanje primerno razširjeno, se čutijo poklicane, da zločine cerkve in katoliških duhovnikov in katoličanov sploh kaznujejo. Plašč je lahko sveti domovinski čut, milosrčna ljubezen do ubogih, skrb za narodno gospodarstvo ali kaj podobnega. Pod tem plaščem napravijo zakone zoper cerkev in zoper vse, kar je katoliškega, in zadeva je v redu. Protivniki cerkve ne preganjajo cerkve, ampak vrše samo svojo »domovinsko« dolžnost.

In pravi vzroki preganjanja? Ti so sledeči:

Z n a n o s t ve, da ima vera skrivnosti, ki jih z golim človeškim razumom ni mogoče doumeti. Napuh znanosti, oziroma njenih zastopnikov pa ne trpi, da bi nekaj priznal za resnično, česar ne more povsem doumeti. Pa vprav tega ponižanja ji Bog noče prihraniti: »Kar je nespametnega na svetu, si je Bog izvolil, da bi osramotil modre« (1 Kor. 1, 27). Bog zahteva od človeka, da ukloni svoj razum pred Bogom in veruje. In ker svet tega noče, zato preganja cerkev.

Svet hoče popolno svobodo v uživanju glede poželenja oči in mesa. On hoče bogastvo, četudi še tako krivično, ne mara nič slišati o zatajevanju, stanovski čistosti in božjih zapovedih. Temu pa nasprotuje evangelij s svojimi raznimi zahtevami: Ne poželi ..., kdor hoče za menoj priti, naj zataji samega sebe ..., kdor je največji med vami, naj bo najmanjši. (Luk. 22, 26.) Te zahteve so svetu preveč, zato skuša uničiti tega sitnega opominjevalca.

Zadnji vzrok pa tiči v gospostvoželjnosti države. Dve oblasti sta, ki v javnem življenju stavita zahteve na človeka: Država in Cerkev: Dajte cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega. Obedve imata svoje pravične zahteve. Toda med tem, ko cerkev rade volje priznava državi vse pravice, ki ji pripadajo, bi države cerkev najrajši zaslužnile. Kakor se je v nekdanjem Rimu zahtevalo od državljanov, da so po božje morali častiti zastopnika državne misli, cesarja, tako dandanes premnogi zastopniki državne oblasti smatrajo sebe za oblast, ki ni odvisna od nikogar in ki nikogar ne priznava poleg sebe. Cerkev seveda tega ne more priznati, zato preganjajo njo in vse, ki cerkev poslušajo. Zadosti je, da je kdo zvest katoličan, da je član katoliških organizacij, da prejema sv. zakramente, da ni naročen na veri nasprotno časopise, pa mora biti pripravljen na zapostavljanje v službi, na premestitev in na druge sovražnosti v državljanskem, družabnem in gospodarskem oziru. Uresničuje se tako še dandanes beseda Gospodova: »Ako vas svet sovraži, vedite, da je mene sovražil prej ko vas!«

»Besede, ki sem vam jih govoril, so duh in življenje« (Jan 6, 63).

Predstavlja si, da bi ti sam, ali če imaš družino tudi s svojo družino naenkrat moral živeti brez duhovnika, brez maše, brez zakramentov, ali da bi moral živeti sredi med ljudmi, ki bi ne poznali drugega kakor kletev in nečisto življenje, vpričo katerih bi ne smel ne moliti, in ne se prekrizati, ne da bi te zasmehovali in prezirali ali celo kaznovali. Kaj bi bilo v tem slučaju s teboj in s tvojo družino?

Nikar ne misli: To se mi ne more zgoditi. Morda tebi ne, lahko pa tvojemu otroku, ki se zdaj še na tleh igra, ali tvojemu odraslemu sinu, ki mora v kratkem k vojakom, kjer bo moral morda dolgo časa biti brez zakramentov. In koliko je takih, ki se izselijo ali pridejo v službo in s tem nehote v družbo zaničevavcev vsega, kar je nam sveto in ki v taki družbi zgube vso vero.

Tudi slovenski katoličani imajo večkrat vero le bolj po zunanje. Hodijo v cerkev k maši in celo k zakramentom zato, ker so tako vzgojeni, ker tudi drugi iz soseščine tako delajo. Podobni so starim fijkarskim konjem, ki se drže svojega navadnega koraka in se že iz navade vstavijo pri vsaki hiši, kjer je gostilna. Taka vera že sama na sebi ni dosti prida, v dnevih preizkušnje pa celo ni nič vredna. Z eno besedo, slovenskim katoličanom, ne vsem, pač pa mnogim, manjka samostojnosti v veri.

In kako si pridobim to samostojnost, tako morda vprašuješ. Glej, zadeva je lahka, pa obnem težka. Treba je, da predružaš v sebi mišljenje in postaneš samostojen v mislih. Morda še sam ne veš, koliko hlapčevskega duha je v tebi in kako malo misliš z lastno glavo. Prvo načelo je, da to kar spoznaš za dobro in pametno tudi javno priznaš, ne samo v krogu somišljenikov. Navedel ti bom nekaj zgledov, druge lahko najdeš sam.

Poznaš katoliške časopise. Pa vendar v gostilni ali kavarni teh ne upaš zahtevati, da ti ne bi kdo rekel, da si klerikalec in da nisi napreden. V žepu nosiš tisti časopis, o katerem veš, da je priljubljen tistim, od katerih kaj pričakuješ.

Oblačiš se vedno po najnovejši modi, akoravno se ti zdi v marsičem nespametna. Pa ne upaš si samostojno misliti in delati.

V družbi prijateljev si. Veš, da imaš za potrebo pijače dosti in morda preveč; veš, da boš drugi dan v službi čemerren in doma neznosen, ker bo premalo spanja, pa ne upaš si zapustiti družbe in ne odpovedati se nepotrebni pijači.

V službi si, kjer so poleg tebe ljudje nečistega srca, njih govorjenje jih razodeva. Da ti ne bi rekli, da si otročji, se sam najbolj glasno smejiš ostudnim šalam, ki gredo na račun tistih, ki jih imaš rad, akoravno se ti kvante v srce studijo.

Na cesti greš z imenitno družbo in seveda ti je nerodno odzdraviti preprostemu človeku v delavski in zato umazani obleki.

Praznik in nedelja je tu. Veš, da moraš k maši in bi bil čas, da bi prejel zopet enkrat zakramente. Pa seveda te je sram, da bi se iz tebe norčevali tovariši in to rajši odložiš.

Podobne zglede si lahko sam pomnožiš, kolikor hočeš. Dokler bo v tebi ta hlapčevski duh, tako dolgo boš nesamostojen v mišljenju in v veri ti in otroci, če jih imaš. Pa ne zameri: Za las si podoben fjakarskemu konju, ki sem ga prej omenil.

P. ROMAN:

Dekla Lucija.

Povest iz vsakdanjega življenja.

Namesto uvoda.

Pred menoj leži orumenel zvezek, star in močno rabljen, na ovitku nosi napis: 1895 in z drobnimi črkami ime »Uršula«. Dobil sem ga vprav slučajno. Kmalu po končani svetovni vojni se je v našem samostanu oglasil za prenočišče neki bivši častnik in ko sva zvečer kramljala in obujala spomine iz preteklih težkih let, oba sva imela prvo mladost vso zagrenjeno od vojne, je on stekel brez besede iz moje sobe, se čez čas vrnil in prinesel v mojo sobo ta zvezek in v črno platno vezan protestantovski molitvenik. Ženska roka je napisala malone na vsako stran dokaj lepih misli za posamezne dneve. Nato mi je povedal, da je to dvojce našel na pisalni mizi v salonu nekega romunskega gradu. Kar iznenada so morali vsi izprazniti tisto dolino in bežati. S seboj so odnesli komaj obleko. Na mizi sem našel še pero, zato me je to dvojce najbolj zanimalo. Moji tovariši so jemali krasne svilene odeje raz postelj, ki so jih par ur nato metali na ogenj iz gole objestnosti. Lučali so v krasna brušena zrcala okovane čevlje in prazne steklenice. Vse to se mi je strašno gabilo, zato sem odšel na zavarovano teraso in tam sem pričel brati ta zvezek, ki ga sedaj tebi izročam. Mene je ganil do solz, tem bolj, ker je bilo tako ostro nasprotje med resnico pred mojimi očmi in še večjo resnico: da so na svetu še ljudje, ki zvestobo poznajo in jo čuvajo kot dragocen zaklad. Ta drobna knjižica mi je bila često v mojih najbolj temnih urah prav izdatna tolažba. Tudi tebe ne bo pustila hladnega. In ti znaš takole malo uporabiti, pa boš ob priliki ljudem kaj povedal. Bila je že kasna noč, ko sva se poslovila. Radoveden sem vzel knjižico še pred mojim počitkom v roke, pa nisem znal več odložiti. Šele ko se je dan svetlikal, sem bil z branjem gotov, ampak srce je postalo bogatejše. Grajska gospa je namreč na tistih listih, ki orumeneli leže pred menoj, popisala zgodbo svoje zveste služabnice Uršule. Mestoma jo imenuje svojo dobro sestro in celo svojo prijateljico. Videti pa je, da Uršula ni

bila morda Bog zna kako izobražena, pač pa da je imela srce in glavo na pravem mestu. Ker pa sem že ponovno slišal o taki zvestobi in bral tudi, kako je umetnik preslavnega imena Michelangelo Buonarotti jokal ob smrti svojega služabnika in pisal svojim prijateljem, da poslej na svetu nikogar več nima, me je to ganilo in sklenil sem, da napišem zgodbo in pesem preprostemu in zvestemu srcu — preproste slovenske služkinje Lucije.

Lucijina prva mladost.

Ali veste, kje je Skaručina? Ime je to, ki kar dehti od svežosti in jaz imam občutek, da mora biti tam voda jasna in trda, da kar boli. In gozdovi so polni svežine, vse drugače kot drugod. Mislim namreč tisto Skaručino tam za Šmarno goro, kjer se bela cesta vije med gozdom in praproto in se na levo roko sveti Tilen smehlja v solnčnih dneh in na desno mala Repenjska cerkvice, kjer sestre Marte v črnih odelih in črnih pajčolanih in okoli čela in pod vratom sneg, svetega očeta Frančiška posnemati hočejo v delu in ljubezni.

Tam leži spokojno na majhni vzpetini tudi cerkev svete Lucije, priprošnjice za zdrave in za jasne in še za vesele oči. Če tam v bridkosladki uri rojstva punčka na svet pride in mamica še trudna zadnji hip še neodločena premišlja, katero zavetnico bi dali mali princesi, se za gotovo oglasi od nekje tudi predlog: Lucija naj bo. Pa bi tudi bile same Lucije, če se mame ne bi bale, da jih bi poslej komaj ločile.

Ko so pri Golarjevih stara mati gledali trudno lice svoje hčerke edinice, so v skrbi za svojega otroka sklenili roke in poltiho zamrmrali: Ti sveta Lucija, če se vse dobro izteče, tvoje ime bo nosil otrok, pa amen.

In je res prišla drobna punčka na svet. Mlada mati Justina Golarjeva se ni mogla načuditi drobcenim ročicam, majhnemu nošku in čudovitim ušeskom svoje prvorojenke. Stokrat na dan je poljubljala majhen kodrček, ki je bil kakor iz temnorjave svile in pri tem vpraševala svojega moža, če vidi, kako lepo hčerko ima. Golar se je trudil, da bi videl kako posebno lepoto, pa je naposled samo ljubeče pogledal ženo, češ da je Bogu hvaležen, da je srečno prestala. V ostalem pa so zanj vsi majhni pamžki čisto enaki. Ta zadnji stavek ni čisto jasno izpregovoril. Pa saj veste, da so moški večkrat hudo neotesani.

Skoraj bi pozabil povedati, da je pri imenu, ki so ga stara mati obljubili, kar ostalo in pa, da se je mala Lučka pri krstu nasmehljala, in sicer prav tedaj, ko ji je sivolasi župnik čelo orosil s posvečeno krstno vodo. Je to namreč omembe vredno, ker se komaj vsak petdeseti otrok tedaj zadovoljno drži, kolikor namreč jaz vem. Pa sem jih že nekaj krstil...

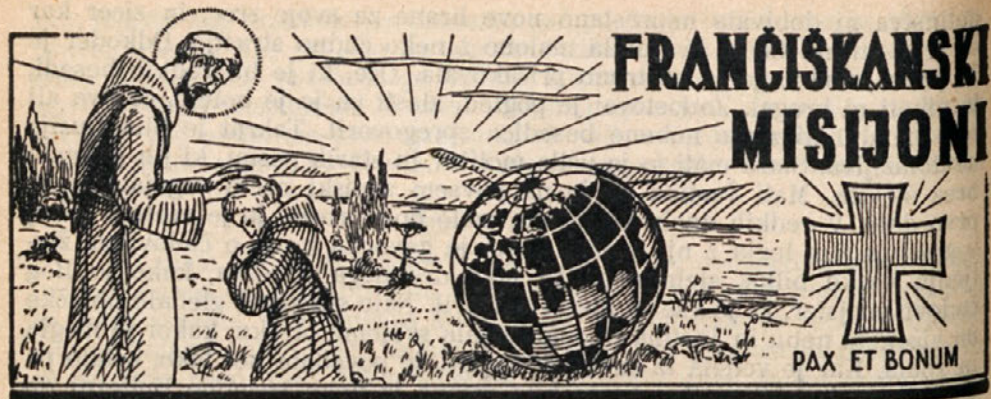
Pri Golarjevih niso bili ne bogati, ne revni. Imeli so dobro polgrunta in dobršen kos gozda. Na vasi so jih spoštovali zavoljo njih poštenosti in pridnosti. Justino pa so stare matere dajale mladim za zgled, ker je bila res pobožna in delavna.

Mala Lucija je rasla, kakor tista pesem pravi: Majhna sem bila, piške sem pasla, piške so čivkale, jaz pa sem rasla. Nekoč, ko je prišel gospod župnik malo pogledat kar tako mimogrede, kakor je bila njegova navada, je vprašal Lucijo, ki je bila tedaj poltretje leto stara, če zna napraviti križ. Lučki pa se je nekam mudilo in je rekla, da ga zna in položila je kazalček desne roke na levega in modro pristavila: Ali ni to kliz? Mati in župnik sta se spogledala in poslej je župnik večkrat prišel k Golarjevim. Če omenim še dejstvo, da je Lucija dobila do svoje šolske dobe še enega bratca in sestrico, sem glavne dogodke do njenega sedmega leta s tem izrpal. Seveda s tem še ni rečeno, da Lucija v teku teh prvih let svojega

detinstva ni dobivala neprestano nove hrane za svoje srce, in sicer kar od treh strani. Očeta je ljubila malone z neko čudno strastjo. Odkoder je že prišel, vedno ga je nestrpno pričakovala. Oče, ki je bil redkih besedi, je nikoli ni kregal. Zadostoval je pogled, zlasti pa jo je bolelo, če dva ali celo tri dni ni z njo nobene besedice spregovoril. Takrat je bila Lucija neutolažljiva. Stara mati jo je učila molitev in starih pesmi, ki jih je znala brez števila. Mati Justina pa je na povsem svojski način vzgajala svoje prvo dete. V redkih dneh, ko je bila malo bolj prosta, jo je vzela s seboj v gozd in tam legla z njo v mah. Tam je govorila z njo o čudovitem življenju vsake bilke, slehernega še tako drobnega hroščka, kako je Bog čudovit mojster, ki je vse te stvari ustvaril. Nato sta zopet gledale oblačke na visokem nebu in Justina je odgovarjala svojemu otroku, kakor je mogla in znala. Kar je vedela iz modrosti knjige, je povedala kot tako, ostalo pa je znala z iznajdljivostjo, ki je bila rojena iz neke posebne ljubezni do tega otroka, povedati vse ožarjeno z bleskom čudovite vere. Lucija je te ure z materjo ljubila kot nekaj samo njej podarjenega in samo zanj, pa za nikogar več. Tudi molčala je o vsem tem in celo očetu, ki mu je sicer vse zaupala, ni črhnila ne besede. Tako se je priučila iz solnca približno brati uro, natančno je znala ločiti jug in sever, ter vzhod in zapad. Poznala je vsa imena dreves in imela čisto svojo ljubezen do nežnih brez, ki so imele tako lepo pisano obleko in prekrasen v vetru frfotajoč plašč. Do mogočnih hrastov je imela zaupanje kakor v očeta, jelkam, zlasti če so bile v samoti, se ni mogla načuditi. Vse je oživel v njeni otroški besedi, tako da so to kaj kmalu opazili tudi otroci in jo začeli po navadi otrok prositi, naj jim pripoveduje pravljice. Ker jih ni prav mnogo vedela, je po svoje pričela govoriti sprva boječe, pozneje pa vedno bolj gotovo o življenju hroščkov in pikapolonic in posameznih bilk. Otroci so s pridržano sapo poslušali grozodejstva močnega in krutega rogača, ki v tihih nočeh napada kakor navaden razbojnik majhne, nežne polže in jim neusmiljeno odgrizne prelepe rožičke. Kako pikapolonica v lepih mesečnih nočeh pleše z majhnimi palčki, ki niso dosti večji kot navadna muha. Vse to je pripovedovala z vso resnobo, da nihče ni upal podvomiti o resničnosti teh zgodb. Pri tem pa je prav polagoma tako prišlo, da so matere svoje otroke mirno zaupale njenemu varstvu, vse bolj brez skrbi, kakor celo bolj odraščanim otrokom. V Luciji je začelo brsteti ono materinsko čustvo ljubezni, vsem pomagati, vsem postreči, biti do vseh dobra. Pa najsi je bil to popoten ubožec, najsi je bila to uboga žival ali pa nebogljjen dojenček. Vse je v njeni majhni otroški dlani pelo o dobroti, o ljubezni.

Včasih je sama vsa drobna znala utešiti najbolj erkljivega otroka, da je utihnil in so drugi lahko poslušali. Zgodaj se je naučila od svoje mame plesti nogavičke in majhne otroške reči, tako da je lahko že drugim kazala. Zato je bila njena družčina iskana in zaželjena. Nikoli pa ni bila prevzetna zato. Ne smemo si misliti, da otrok ne pozna ošabnosti. Strašno tenko čuti prav v teh rečeh in je zato od staršev kaj nemodro govoriti: S temi pa že ne boš hodila, so prerevni... Taka mati zasluži prav ta veliko leskovo šibo. Pa jih je v mestu več ko dovolj in jih tudi na vaseh ne manjka. Bog se naj usmili naše revščine. Tako so otroci rasli ob Luciji in Lucija ob otrocih. Nad njimi je sijalo modro nebo neslutene otroške sreče. Mati je na tihem hvalila Boga za dobrega otroka. Ko je bila sama, ni redko stopila pred Križanega in z vročo mislijo poljubila njegove rane s prošnjo: Da bi Lucija kakor luč čista in dobra ostala.

(Dalje prihodnjič.)

P. Baptist Turk, apostolski misijonar na Kitajskem.

Kaj piše P. Baptist v svojem tretjem pismu?

(Nadaljevanje.)

Rešitev se bliža.

Kakor sem že povedal, je izbral naš skrbni premilostni škof za posredovalca med misijonsko postajo in med vodstvom komunistov vnetega in gorečega kristjana Petra Liao. Prvikrat je prišel brez zahtevanega denarja in bolj iz namena, da bi poizvedel, kje se nahajam in v kakšnih razmerah živim. Potem šele bi plačal odkupnino zame, da ne bi bil denar izgubljen. Ta moj hrabri posredovalec je imel na dolgi poti marsikatero težavo. v mestu Shin-kow namreč ni mogel lahko najti čolnarja, ki bi ga hotel tudi za drag denar peljati k meni po šestdeset kilometrov dolgi vodni poti, kjer se večkrat vrše boji med vojaki obeh sovražnih taborov. Ker je ta moj dragi in težko pričakovani prijatelj prišel šele tretji teden mojega ujetništva k meni, naj v kratkem opišem, kaj se je z menoj v tem času zgodilo in kako se mi je godilo.

Za najbolj važen spominski dan smatram 17. oktober, ko poteče ravno trideset let, odkar sem prejel iz Rima dovoljenje, da smem iti v kitajske misijone. Ker so me komunisti kaj radi povpraševali, koliko let že misijonarim na Kitajskem, sem jim kaj rad pripovedoval, da pravkar dokončavam trideseto misijonsko leto, ki sem jih vestno porabil za dušni in telesni blagor njihovega naroda. V znak hvaležnosti so me prav na moje jubilejno leto zaprli v ječo ter me kot hudodelca drže pod strogim nadzorstvom. Mogoče so jih te moje besede, ki sem jih večkrat ponavljal vendar nekoliko ganile, ker so mi dali eno zimsko suknjo, da sem se mogel gorkeje obleči, in pazili, da nisem tudi glede hrane preveč trpel. Tako so mi pri mizi, kjer nas je navadno obedovalo po osem skupaj in smo dobivali le tri skodelice prikuhe, prav prijazno postregli z rižem. S svojimi palčkami, ki jih rabijo namesto žlic, so vedno, kadar so opazili, da pri jedi nimam tako urnih rok in zob kot oni, nadevali v mojo skodelico nekoliko več prikuhe.

Ko sem opazil to njihovo sočutje, sem dobil korajžo ter jim spodbijal njihove napačne sodbe o našem misijonskem delovanju. Upal sem, da se

jih bo Bog usmilil ter jim dal spoznanje in poboljšanje. Vdan v božjo voljo in hvaležen za misijonski poklic sem 17. oktobra opravil svoje dnevne predpisane in druge molitve. Toda vprav ta dan mi je božja Previdnost dala okusiti majhen košček apostolske preizkušnje. Proti večeru istega dne smo ujetniki dobili povelje, naj se takoj ukrcamo na čoln, da nas bodo odpravili v drugo bivališče. V dobri pol uri smo prispeli na določen kraj, kjer so nas nastanili v prostorni in dobro urejeni hiši. Nadpaznik me prijazno povabi v svojo sobo in mi dovoli, da se smem tudi pred

Zavetišče gobavcev v Rangoonu.

hišo prosto gibati. Hitro me opazijo razni, nepoznani vojaki in me začnejo povpraševati, kdo sem, odkod sem doma, kaj delam na Kitajskem, kakšni so nauki naše sv. vere, kakšne koristi imajo oni, ki so pristopili k naši veri itd. Na vsa stavljena vprašanja sem jim rad odgovarjal v prepričanju, da ne smem zamuditi prilike, ki se mi je ponudila, da vplivam na zablodene duše. Ko smo bili sredi živahnega pogovora, se eden izmed njih oglasi zoper moja poučevanja ter mi reče: »Ako tako rad govoriš o naukih svoje vere, pojdi takoj k drugim vernikom, da bodo Tvoje pridige lahko poslušali.« To povelje mi je bilo dano od čuvaja ujetnikov. Takoj sem lepo utihnil in šel spokorno z njim v zadnje prostore hiše, kjer so bili po raznih sobah nastanjeni ujetniki po dvajset moških in žensk. Mene peljejo v temno, nečedno sobo, kjer sem našel več ujetnikov stisnjenih na dveh zasilnih posteljah. Za posteljo mi odkaže čuvaj prevrnjeno omaro. Ko sem se hotel vleči, pride nadpaznikov sluga in me pokliče, naj grem v nadpaznikovo sobo. Nadpaznik mi razlaga, da me je povabil k sebi kot gosta. Mislim pa,

da ga ni gnala do te pozornosti obzirnost do tujca, ampak strah, da mu ne bi ušel, kar sem nekoč tudi poskusil. Tako-le je bilo:

Neko popoldne sem opazil, kako beže komunistični vojaki s svojimi stvarmi na čolne v strahu pred bližajočimi se vladnimi vojaki. Ne bodi si ga len, sem tudi jaz urno skočil za posteljni šotor, ki ga tukaj rabijo zoper komarje in drugi mrčes. V tem zavetju mirno in tiho čepim v upanju, da bodo vladni vojaki zmagali in me rešili. Toda upanje je splavalo po vodi. Ko so moji pazniki opazili, da me ni, so tekali sem in tja po prostorni hiši in po trgu ter ljudi povpraševali, če so videli, kam je šel Evropec. Vsi so jim odgovorili, da sploh niso videli, da bi bil zapustil hišo, nekateri so pa celo pristavili, naj se pazniki nikar ne čudijo, če sem hotel pobegniti,

Ura preobvezovanja.

ker sem v ujetništvu siloma pridržan. Ko sem pa videl, da se komunisti s svojimi stvarmi zopet vračajo, sem neopazeno prišel na dan iz svojega skrivališča ter začudeno vprašal, zakaj me tako iščejo, ali je mogoče prišel od vrhovne vlade ukaz, da me usmrte. Pazniki so me nejevoljno okregali ter mi zatrjevali, da zaslužim za svojo predrznost dvesto udarcev, katerih pa mi niso odšteli. Dokazati sem jim moral, da sem se ves čas nahajal v določeni sobi, katere nisem niti za trenutek zapustil. Pokazati pa sem jim moral, kje sem se držal skrit. Zaradi tega in pa, ker so bili prepričani, da mislim na beg, so me iz njihovega glavnega tabora poslali zopet nazaj med druge ujetnike, kjer sem bil pod strožjim nadzorstvom. Od 22. novembra dalje, pa so mi za moje bivališče odkazali čoln, kjer so me izročili v varstvo posebnemu pazniku, ki je čuval nad menoj noč in dan ter me prevažal iz enega kraja na drugega, kakor se je že menjaval položaj vojskojočih se strank.

P. KRIZOSTOM:

Mapoyo.

(Poročilo naših sester iz Rangoona.)

Ob zaprtih vratih je stala tesno zavita žena in čakala, kdaj se bo zaslislalo rožljanje ključev. Za obiske je namreč strogo določen čas. Dolgo je čakala in bila je že vsa nestrpna. Končno zasliši korake in vrata se odpro.

»Kdo si in kaj želiš?« vpraša redovnica prav prijazno.
»Mapojo mi je ime. Prišla sem, da me preiščete.« Sirota je govorila z največjo težavo, zakaj njene ustnice so bile vse zabrekle in preko bledih lic so ji padale modrikaste proge. Ni hotela slepiti samo sebe, pa se je podala v azil Rangoon, da ugotovijo tu njeno bolezen.

Preiskavo je prestala v eni sami minuti. Na njenem telesu ni bilo samo znakov gobave bolezni, ampak gobova bolezen je že zelo napredovala.

Odločena je bila za paviljon v ženskem oddelku, kjer so jo sestre sprejele z veliko ljubeznijo. Paviljon je bil zgrajen zelo okusno iz lesa in je bilo v njem vse prav domače urejeno.

Prišla je ura zdravljenja in uboga Mapojo je sledila bolnicam k sestri, ki je bila zanje odločena. Kmalu je prišla na vrsto. Sestra jo je umila in

Kapelica zavetišča gobavih v Rangoonu.

jo obvezala. Roka, ki jo je v zadnjih dneh tako strašno bolela, se ji je zdela, kot da je po umivanju mnogo lažja in da ne kljuje več v njej tako močno.

Deklica je pričela zavzeta opazovati novi svet, v katerega je tako nenadoma stopila. Počutila se je popolnoma srečno. Drage so ji bile skrbne sestre, drage vse bolnice, prijeten ji je bil skrivnostni mir po paviljonih, sladka je bila vdanost v višjo voljo, ki je sevala iz slehernih oči. Stopila je v paviljon in zagledala pred sabo oltar ves v lučkah; razumela in razločila ni ničesar — pa kljub temu jo je vleklo nekaj tja, da se je vrgla tja na kolena poleg bolnic, ki so tam klečale.

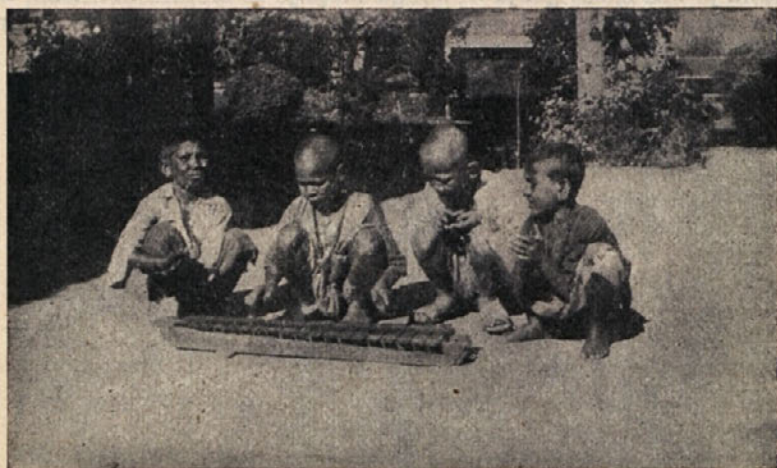
Nekega jutra pa je zapazila sestra temno senco na čelu novodošle žene. Redovnica jo ljubeznivo osrčuje, toda ženina usta se ne odpro. To je trajalo več dni.

Končno pa so se ji vendarle udrle tako dolgo zadrževane solze in sirotica izlije pred redovnicami in bolnicami svojo skrivnost: »Nisem dekle, kot me nazivljate, temveč žena. Mož mi je pred kratkim umrl. Doma sem pa pustila svoji dve hčerkici Pušpo in Kolikamo. Obe sta živahni in polni zdravja. Kakor pomladni cvetki sta ... Ko sem spoznala svojo bolezen, sem

izročila otročiča dobri sosedi in ponoči, ko sta deklici spali, sem jih zapustila za vedno. Dolgo sem strmela v ta dva sveža obrazka in srce mi je hotelo počiti od bolečine. — Zdaj pa želim samo eno še: pogledat bi rada šla, če sta moja otroka v varnih rokah. Ko se bom o tem prepričala, se bom vrnila in ostala vedno tu.«

Dobila je dovoljenje in je odšla.

Soseda pa, kateri je izročila Mapojo svoja dva otroka, ni niti zdaleka slutila, da bi se mogla le-ta še kdaj vrniti. Pa je ravnala s siroticama prav nečloveško. Mati jih skorajda ni več spoznala, taki sta bili vsled stradanja

Gobavi otroci se zabavajo z godbo.

in pretepanja. Ko sta otroka spoznala svojo ljubo mamico, sta se ji vrgla v naročje in jo prosila pomoči. Pa je stopila tja njuna gospodinja in Mapojo se je vrnila v Rangoon z razsekanim srcem.

Toda ko je pravila sestram o usodi svojih hčerk, so jo le-te še enkrat odposlale z naročilom, naj privede sirotici v azil, da jim bodo sestre preiskrbele boljše varstvo.

Naslednje jutro je privedla Mapojo svoji dve deklici s seboj.

Sestre so jih preiskale in prestrašene kriknile: »Obe sta gobavi!«

Mapojo pa se je nasmehnila: »Vem, da sta in sem zaradi tega vsa srečna, ker nas zdaj nobena stvar več ne more ločiti.«

Vse tri so v nekaj dneh prejele sveti krst. Mapojo je umrla pred tremi dnevi vsa mirna in vdana, pa tudi vesela, ker je vedela, da sta njena otroka v najboljših rokah.

GIOVANNI PAPINI — P. ROMAN:

Betlehemski hlev.

Jezus se je rodil v hlevu.

Hlev, pravi hlev; to ni mikavno, vitko stebrišče, kakor so je zgradili krščanski slikarji Davidovemu Sinu, kot bi se bili sramovali da je njih Bog ležal v bedi in nesnagi. Tudi niso to jaslice iz mavca, ki si jih je izmislila sladkobna domišljija kiparjev v modernih časih; nežno

poslikane, v lepih barvah, snažne in v lepem redu, z zamaknjenim osličkom in otožnim voličkom, na strehi angelci z veličastnimi frfračočimi okraski, kraljevi služabniki v plaščih in pastirji v kučmah klečeč na obeh straneh. To so lahko sanje novotarcev, okus prepobožnih dušic, otroške igrače, »prerokovano zavetišče« Aleksandra Manzoniya, ne pa pravi hlev, kjer se je rodil Jezus.

Luini Bernardino (1480—1532): Rojstvo Gospodovo.

To je hlev, resnični hlev, zaprto bivališče za živali, ki garajo za človeka. Starodavni, siromašni hlev v starodavnih vaseh, po ubožnih pokrajinah, v Jezusovi domovini; to ni lopa z glavičastimi stebri, tudi ne umetno zgrajeni konjski hlev današnjih bogatašev ali lepa kočica o božičnih praznikih. Hlev ni nič drugega ko štiri raskave stene, umazana tla, tramovje in škrilasta streha. Hlev je navadno temen, nesnažen, v njem neprijetno diši: ni snažnega mesta razen jaslí, kamor gospodar poklada seno in krmo.

Travniki spomladi, sveži v jasnih jutrih, valujoči v vetru, obsolnčeni, rosni, dehteči, se pokosijo; železo poseka zeleno travo, visoke nežne liste; hkratu se porežejo lepe, bujne cvetke, bele, rdeče, rumene, modre. Vse

oveni in se posuši, dobi blede in enotno barvo sena. Voli vlačijo potem domov mrtvi plen velikega travna in rožnika.

In ta trava, te cvetlice, te posušene rastline, te cvetke, ki vedno dišijo, so tam v jaslilih, da tešijo glad človekovim sužnjem. Živali jih z velikimi črnimi gobci počasi premlevajo, in malo pozneje se cvetoči travnik spremeni v gnoj in se pomeša med steljo na ležišču.

To je tisti pravi hlev, kjer je bil Jezus prišel na svet. Najbolj umazan kraj na svetu je bil prvo bivališče edino Čistemu med rojenimi iz žene. Človekov Sin, ki so ga umorile zveri, katerim je ime ljudje, je imel za prvo zibel jaslji, kjer živali prežvekujejo čudežne pomladne cvetice.

Jezus se ni rodil v hlevu slučajno. Ali ni svet ogromen hlev? Ali ne spreminjajo ljudje najlepših, najčistejših, najsvetejših reči po peklenški alkemiji v blato? Potem se zleknejo na grmade gnoja in imenujejo to »veseliti se življenja«.

Na zemlji, v tem nestalnem svinjaku, kjer vse lepoticje in vse dišave ne morejo utajiti in zakriti gnoja, se je nenadoma neko noč rodil Jezus iz Device brez madeža, zgolj z nedolžnostjo obdan.

Prvi Jezusovi molilci so bile živali, ne ljudje!

Med njimi je poiskal preproste, med preprostimi otroke — bolj preproste, krotkejše so domače živali, te so ga sprejele. Čeprav sta ponižna, čeprav sužnja šibkejših in bolj divjih bitij od njiju, sta vendar osel in vol gledala, kako poklekajo pred njima množice.

Jezusov narod, posvečeno ljudstvo, ki ga je bil Jahvé osvobodil iz egiptovske sužnosti, ljudje, ki jih je bil Mojzes same pustil v puščavi, da se je šel pogovarjat z Večnim, so prisilili Arona, da jim je naredil zlato tele, da so ga molili.

Osel je bil na Grškem posvečen bogovom Aresu, Dionizu in Apolonu Hipeborejskemu. Oslica Balaamova je s svojimi besedami rešila preroka, bolj modra kot on. Ohos, perzijski kralj, je postavil v svetišču boga Fta osla in ga velel moliti.

Nekaj let pred rojstvom Krista, njegovega bodočega gospodarja, je Oktavijan na poti k svojemu brodovju, na večer bitke pri Akciju srečal moža z oslom. Živali je bilo ime Nikon (Zmagujoči), in po bitki je cesar dal postaviti v svetišču bronastega osla, ki je spominjal na zmago.

Kralji in narodi so se dotlej poklanjali volom in oslom. Bili so zemeljski kralji, narodi, ki so ljubili materijo. Jezus pa se ni rodil, da bi na zemlji vladal ali ljubil materijo. Ž njim se bo nehalo češčenje živali, Aronova slabost in praznoverje Avgustovo. Živali iz Jeruzalema ga bodo umorile, sedaj ga pa grejejo betlehemske s svojim dihanjem. Ko se bo Jezus za zadnjo Veliko noč bližal mestu smrti, bo jahal na oslu. On je večji prerok ko Balaam; prišel je rešit vse ljudi, ne le Judov, in se na svoji poti ne bo obrnil, tudi če bi rigali nad njim vsi jeruzalemski mezig.

P. KRIZOSTOM:

Zgodba o pravem veselju.

(Iz knjižice »I fioretti«.)

Nekoč je šel sv. Frančišek z bratom Leonom v zimskem času iz Perudže proti Sv. Mariji Angelski. Mraz ga je hudo mučil. Tedaj pokliče brata Leona in mu pravi: »Brat Leon, čeprav dajejo manjši bratje po vsem svetu velik zgled svetosti, vendar si zapiši in dobro zapomni, da v tem še ni popolnega veselja.«

Čez nekaj časa nadaljuje: »Brat Leon, če tudi manjši brat slepe ozdravlja, da vidijo, kruljave, da se zravnaajo in hrome, da hodijo; če tudi hudiče izganja, če vrača gluhim sluh, nimim besedo, in kar je še več, če mrtve po štirih dneh oživilja: zapiši si, da to še ni popolno veselje.«

In ko je še malo hodil, zakliče: »O brat Leon, če bi manjši brat znal vse jezike in vse znanosti in vsa pisma, tako da bi mogel prerokovati in razodevati ne samo prihodnje reči, temveč tudi skrivnosti src in vesti: zapiši si, da v tem ni popolnega veselja.«

In bo z grčavim polenom prišel, naju vrgel v sneg ...

In zopet gre nekoliko dalje in zakliče še močnejše: »O brat Leon, ovčica božja, če bi manjši brat govoril tudi angelski jezik in poznal tek zvezd in moč rastlin in če bi mu bili razodeti vsi zakladi sveta in bi poznal skrivnosti ptic in rib in vseh živali, ljudi in dreves, kamenja, korenin in vodâ: zapiši si, da to še ni popolno veselje.«

In ko je šel še kos poti, zakliče sv. Frančišek z močnim glasom: »O brat Leon, če bi manjši brat znal tako izvrstno pridigati, da bi vse ne-

vernike spreobrnili h Kristusovi veri: zapiši si, da v tem še ni popolnega veselja.«

Ko je tako dobri dve milji govoril, ga vpraša brat Leon z velikim začudenjem in pravi: »Oče, v božjem imenu te prosim: povej mi, kje je popolno veselje?«

In sv. Frančišek mu odgovori: »Ko bova dospela k Sv. Mariji Angelski, od dežja premočena in od mraza otrpla, od blata zamazana in od lakote zmučena, in bova potrkala na samostanska vrata, pa bo vratar jezen prišel ter vprašal: 'Kdo trka?' in bova odgovorila: 'Dva vaših bratov sva,' toda ta bo rekel: 'Vidva ne govorita resnice! Lopova sta, ki se okoli potikata, svet goljufata in ubogim miloščino kradeta. Poberita sel!' — In nama ne bo odprl. Pustil naju bo zunaj stati v snegu in dežju, v mrazu in lakoti do trde noči. Če bova to krivico prenesla potrpežljivo, brez grenkobe in brez mrmranja in mislila v ponižnosti in ljubezni, da naju je vratar spoznal in da mu je Bog naročil stopiti proti nama, tedaj, o brat Leon, zapiši si: to je popolno veselje! In če bova še dalje trkala in bo jezen prišel ven ter naju kot nadležna pohajača odgnal s psovkami in klofutami, rekoč: 'Proč od tu, ničvredna tatova! Pojdita v gostišče, ker tu ne bosta ne jedla, ne prenočila.' — Če vse to potrpežljivo in z radostjo ter ljubeznijo preneseva, potem zapiši, o brat Leon, da je tu popolno veselje. In če midva, prisiljena od lakote in mraza še ne nehava trkati in klicati, naj nama zaradi ljubezni božje odpre in bi ta še z večjo jezo rekel: 'To sta mi nadležna capina! Čakajta, vama pokažem!' In bi prišel z grčavim polenom, naju zagrabil za kapuco in vrgel na tla, zavalil v sneg in naju bil po vseh udih. — Če bova vse to potrpežljivo prenesla, v mislih na trpljenje Kristusa blagoslovljenega in iz ljubezni do njega pretrpela te bridkosti, tedaj si zapiši, brat Leon, da je v tem popolno veselje.

In zato poslušaj sklep, o brat Leon! Poleg vseh milosti in darov Sv. Duha, je treba premagati samega sebe in prenašati radovoljno iz ljubezni do Kristusa vse bridkosti in krivice, vsa sramotenja in stiske. Zakaj z drugimi božjimi darovi se ne moremo ponašati, ker niso naši, marveč od Boga; zato pravi apostol: 'Kaj imaš, kar nisi prejel. In če si prejel, kaj se hvališ, kot da ne bi bil prejel?' — V križu trpljenja in bridkosti pa se lahko hvalimo, ker je to naše.«

Serafinski koledar.

Pravkar je izšel v naravnost razkošni in elegantni opremi stenski beležni »Serafinski koledar«. Izdala ga je uprava »Cvetja« za svojo petdesetletnico in pa v spomin sedmi stoletnici, odkar so prišli frančiškani na našo zemljo. — Koledar je slovenski; sestavljen je zelo skrbno; v njem so označeni vsi blaženi in svetniki vseh treh Frančiškovih redov, odpustki in dnevi vesoljne odveze. Koledar krasi 25 jako lepih slik z uvodno Roblekovo sliko sv. Frančiška. Slike predstavljajo vse samostane in naselbine slovenskih frančiškanov. Vsaki sliki je pridejana kratka zgodovina dotičnega samostana in cerkve. Svoj prostor v koledarju imajo tudi frančiškanski misijoni, Frančiškova mladina (Križarji in Klarice), dom sv. Frančiška v Šiški, Armada sv. Križa, zavarovalni odsek... Jako priročna za marsikaterega mladeniča so navodila glede vstopa v frančiškanski red. Zelo praktična je slika in opombe, kaj je treba storiti pri previdevanju bolnika. Pa na ta način ne bom prišel do konca. Kar najtopleje vam priporočam »Serafinski koledar«! Stane komaj 10 Din. Sezite po njem, dokler je čas. Verjemite mi, ne bo vam žal!

P. K.

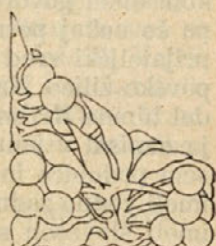
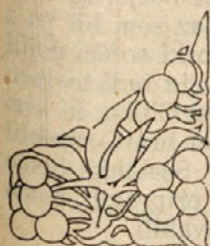

P. ROMAN:

Sestrica Tejka Bercieri.

20. V. 1924 — 8. XI. 1932.

»Mala Tejka je težko bolna...« je prišla povedati v zakristijo zvesta Ana in imela objokane oči. »In gospa je rekla, če pridete, da jo pripravite na prvo sveto obhajilo.« Še tisti večer sem šel. Sedela je ubožica na stolu in glavica je trudno slonela na rami. Pa mi je povedala, da ji srček nagaja in da jo boli. Nato pa sva se začela meniti, kaj je to sveta spoved in kaj je sveto obhajilo. Četudi je bila stara komaj dobrih sedem

let in ni mogla še prav nič v ta pravo šolo hoditi, je bila čudovito dobro poučena od dobre mamice. Tako smo določili dan prvega sv. obhajila na 30. oktober. Z neizrečeno ganljivo resnobo je opravila svojo prvo sv. spoved v življenju. Nato pa sv. obhajilo. Njena spalnica je bila spremenjena v majhen vrt belega cvetja. V postelji leže, odeta v pajčolan in z venčkom na glavi, je z vso iskrenostjo ponavljala: »Gospod, jaz nisem vredna... ampak reci le besedo in ozdravljena bo moja duša.« Vsi smo imeli solzne oči... Čez dober teden sem jo zopet obiskal. Bila je še bolj utrujena, pa vendar svežega duha. Ko sem jo vprašal, če je kaj huda na Jezusa, ki jo pusti toliko trpeti, je resno rekla: »Ah ne, saj je tudi on moral trpeti.« Med tednom je mamici še naročala, kakšne želje ima za sv. Miklavža. Mamica je hotela razložiti, da sedaj tudi Miklavž težko izhaja, ko pa je taka kriza. Naša Tejka pa jo je kar na kratko zavrnila: »Veš, mamica, v nebesih ni nobene krize...« V ponedeljek dne 7. novembra ji je postalo zelo slabo.

Lepo pripravljena je prejela še sv. poslednje olje in ponoči nato je zaspala in se zbudila v večnosti.

Tejka, naša mala sestra, sedaj ko se pri Bogu veseliš in že osebno poznaš vse ljube svetnike in si gotovo že govorila s sv. Klaro in sv. Frančiškom, še za nas vse prosi, za tvoje dobre starše in sestrice, da bomo tam v blaženi večnosti za vedno združeni.

Pogreb je bil 9. novembra ob pol 3 popoldne. Vso v cvetju smo te zapustili tam, kjer je majhen domek in velik mir. Spremile so jo tudi naše sestrice.

P. KRIZOSTOM:

Francišškova mladina v Bizoviku pri Ljubljani.

Vsedel sem se v avtobus in se peljal do »prvega križa«. Komaj sem izstopil, že je pričelo potrkavati v zvoniku cerkvice sv. Miklavža, ki je oddaljena od prvega križa kakih deset minut. Stopil je k meni prijazen oče, pa me je spremljal in mi nad vse ljubeznivo razlagal zanimivosti kraja. Med živahnim kramljanjem sva prišla na hribček. Tam so čakali name moji ljubi mali prijatelji: dečki in deklice lepo v vrstah. Zadaž za njimi pa so stali njihovi starši in še mnogo drugih ljudi. Najprej me je navdušeno pozdravil v verzih nad vse junaški fantič in mi krepko stisnil desnico, nato pa je povedala v pesmici pozdrav zelo lepo tudi deklica v imenu zbranih tovarišic. Med veselim potrkavanjem smo stopili v cerkev, kjer so otroci najprej zapeli pesemco Mariji na čast. Nato sem izpregovoril jaz. Raztolmačil sem jim, kaj da je Francišškova mladina, kakšne cilje ima in kakšne so dolžnosti vsakega otroka, ki stopi v zvezo Križarjev oziroma Klaric. Poudarjal sem pred vsem najlepšo Francišskovo čednost — ljubezen. — Po končanem govoru smo prav strumno zapeli litanije Matere božje, za temi pa še nekaj pesmic. Po blagoslovu so šli odrasli domov, jaz sem bil pa s prijateljski vred povabljen v »očetovo hišo«, kjer smo v gorki sobici gojili pevsko žilico. Naučili smo se »Jezušček nedolžno Dete...« in tudi majhen del himne Križarjev in Klaric. Povedal sem povest o malem Cibku, ki sem jo napisal v januarski »Lučki«, da jo bodo lahko vsi otroci brali, razdelil sem podobice in tako smo zaključili prvi naš sestanek. — Sestanke bomo imeli vedno zadnjo nedeljo v mesecu. Ko se bomo dodobra pripravili, bomo imeli slovesen sprejem in tudi vas bomo čisto gotovo povabili.

Klarice iz Celja.

Kaj so tudi v Celju Klarice? Da! Tiha je bila priprava, slovesen pa je bil prvi sprejem dne 11. decembra. Opoldne sem se odpeljal iz Ljubljane, zvečer pa sem že sedel zopet doma v svoji sobici. Tako hitro je šlo. Na kolodvor sta me prišli čakat dve sestrici, da ne bi zgrešil pota. Komaj sem stopil v Slomškov dom, sem se oblekel v korok in štolo ter spoštljivo odkorakal proti kapelici. Tam pa — joj! — po celem hodniku so stale belo oblečene bodoče Klarice s prižganimi svečkami v rokah in z belimi trakovi okrog čela. V sprevodu smo šli v kapelo, kjer se je vršil po kratkem nagovoru sprejem. Sprejetih je bilo devetdeset deklic iz meščanske in osnovne šole. Po sprejemu so nove Klarice navdušeno zapele »Blažena Klara, li-lijski cvet...«

Po litanijah z dvema blagoslovoma smo šli v dvorano, kjer je bila kratka, pa zelo lepa predstava. Najprej je pred Frančiškovo sliko zelo občuteno deklamirala ena izmed Klaric »Z ranami zaznamovanemu Serafinu.« Nato je pa bila prava opera — ali kaj? Po odru so frčali in plesali raznobarvni metuljčki in prepevali, kot za stavo. In celo grmelo je in se bliskalo, da sem se še jaz ustrašil, metuljčki pa so žalostno begali sem in tja. Nazadnje pa se je vsa stvar lepo iztekla, zakaj v slogi je sreča.

Celjske sestrice je pripravila za sprejem č. s. prednica, nadalje jih bo pa vodila č. s. Simforoza. Redno vsak teden bodo imele sestanke, vsak mesec pa skupno sv. obhajilo.

Naj blagoslovi sv. Frančišek te najmlajše svoje hčerke in naj jim izprosi pri ljubem Jezusu vztrajnosti in poguma.

Križarji iz Maribora.

V predzadnji številki »Cvetja« smo z veseljem brali poročilo o naših Klaricah v Mariboru. Danes pa še bolj o križarjih! 25. oktobra je prvič prišel med nas naš novi voditelj p. Konstantin. Samo dvanajst nas je bilo. Malo se je začudil, mislil je, da nas bo polna pevska dvorana, kjer se vsak teden zbiramo. Pa smo ga hitro potolažili. Rekli smo mu, da je Jezus tudi samo 12 apostolov imel in sv. Frančišek ravno tako 12 sobratov in da se jim je pozneje pridružilo vedno več. Tako smo sklenili, da bo vsak izmed nas dvanajsterih pripeljal vsaj še deset. Šli smo na delo kot pravi apostoli našega očeta sv. Frančiška.

Sestanke imamo ob ponedeljkih ob pol 17. uri. Vsako prvo nedeljo v mesecu imamo skupno sv. obhajilo ob šesti uri in sicer v naših paradnih oblekah. Kaj delamo pri sestankih, bom že pozneje kdaj sporočil. Za silo smo se naučili tri svete pesmice, ki jih bomo po sestankih v cerkvi zapeli. Učil nas je č. fr. Tarcizij. Se razume, da bomo tudi kdaj litanije zapeli.

Pri tretjem sestanku se je naše število že podvojilo, tako da smo si že izvolili odbor. Za predsednika smo si izbrali Korošaka Jožefa. Volili smo z listki in je dobil on večino. Podpredsednik je Černigoj Pavel, tajnik Roth Daniel, blagajnik Roth Miroslav. Naš organist bo pa Štiberc Ivan. Vidite, to je naš odbor! Smo sami fejest fantje! Kaj smo sklenili pri odbo-rovi seji, bom prihodnjič sporočil.

Maribor, dne 8. XII. 1932.

Tajnik: Roth Daniel.

P. HENRIK:

Križarji in sestrice sv. Klare na Brezjah.

V okrožnici za 700 letnico smrti sv. Frančiška je Pij XI izrekel misel, naj bi se vsi oni, ki so še premladi za tretji red, vpisali v bratovščino pasu sv. Frančiška, da bi se tako z mladega navadili na sveto službo Gospodovo. (Pij XI., dne 30. apr. 1926.) Vsled tega je dal preč. p. general reda dne 18. dec. 1928 našim samostanom dovoljenje, da smejo ustanavljati imenovano bratovščino. Da bi pa imela stvar za nežno mladino vsekakor večjo privlačno silo, se je ta bratovščina primerno prekrstila. Dečki naj bi se imenovali: Frančiškovi križarji, deklice pa sestre sv. Klare. Prvi križarji so se pokazali v Ljubljani, skoro istočasno v Mariboru, nato pa v Novem mestu. Pozneje so se še mnogokje ustanovili. Kdaj in kako pa so zagledali luč

sveta na Brezjah? Prva priprava za ustanovitev križarjev in sestic svete Klare se je začela lansko leto meseca oktobra. Zatem so se iz posebnih okoliščin sestajali redno vsak mesec. Malčkom se je tolmačilo Jezusovo življenje, govorilo se jim je o križarski vojski otrok, pripovedovalo se jim je o Gospodovem vitezu Frančišku, posebej pa se je razmotrivalo o tem, kako ima Frančišek mladino rad; in kako se je mladež bolj in bolj poglabljala v Frančiškovo in Klarino življenje. Pa nikarte misliti, da je to že vse. Ne! Tudi na gledališkem odru se je poskušala naša mladež. V vsem skupaj je kar petkrat nastopila. Preigrali so vse p. Krizostoma: »Otroške igrice«. Tako »Miklavževi angelčki«, »Pastirčki pred nebeškimi vrati«, »Sveti trije kralji«, »Ivčkove sanje« in »Rezikin Jezušček«. Pa tudi izleti so se našim malčkom nudili. Ne glede na šolske počitnice smo šli enkrat v Leše, drugič pa v Ljubno. Kako so bili potlej naši otroci veseli in hvaležni za ondotno postrežbo! Po vseh teh sestankih, nastopih in vnanjih vajah se je naša Frančiškova mladina do dobra razčistila in usposobila za obredni sprejem med viteške križarje in Jezusove Klarice. In ta slovesni sprejem se je izvršil vprav na obletnico početne mladinske organizacije. Bilo je to na misijonsko nedeljo, dne 23. okt. t. l. Ta dan se je sešlo 12 zavednih fantičev in 19 dobro pripravljenih deklic, pač v svesti si, da bodo sedaj postali čisti pripravniki (naraščaj III. reda!) za višje poslanstvo Gospodovo. Na lieu se jim je čitala resnoba, v srcu pa je tlel ogenj božje ljubezni. Ob 4 popoldne se je jel pomikati sprevod v cerkev. Tu se je postavila naša od 8 do 13 let stara mladina, vsak spol na svojem mestu v neposredni bližini tabernaklja. Zdaj je s polnim umevanjem poslušala še poslednje besede spodbude; in ko jo je p. voditelj pozval, da sprejme blagoslovljene pasove in pomembne polne znake, s ptičico, ki jo Frančiškova roka spušča proti večnemu solncu, tedaj se je dojmilo, kakor da je vsak več prejel, kakor more dati svet v zlatu in srebru. — Ljudstvo, ki je z največjo pozornostjo sledilo temu vzvišenemu obredu, je z občudovanjem gledalo na naše male, ali iz lic njihovih mater pa sta se odražala ponos in zavest, da je zdaj njen sinček, njena hčerka korak bliže Bogu.

Slavnost Jezusovih dni.

Na praznik sv. Treh kraljev (6. januarja) bodo v frančiškanski cerkvi v Ljubljani položili otroci »Jezusove dneve« božjemu Detetu pred jaselec. Slovesnost se prične ob 4 popoldne s sledečim sporedom: kratek nagovor, procesija s svečkami, pete litanije Matere božje.

Križarji in Klarice, iskreno vabljeni!

Zahvala za molitev.

S. Mar. Frančiška O. S. U. se najprisrčneje zahvaljuje presv. Evharističnemu Srcu, Mariji Pomočnici in sv. Jožefu za uslišano prošnjo v važni zadevi. Sv. Mali Tereziji se zahvaljuje za pomoč v bolezni. — M. O. se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu, sv. Antonu in sv. Mali Tereziji za uslišano prošnjo. — G. M. iz Kamnika se zahvaljuje sv. Mali Tereziki, sv. Frančišku in sv. Jožefu za uslišano prošnjo v važni zadevi. Zahvaljuje se tudi lurški Materi božji, sv. Jožefu in sv. Frančišku za zopet zadobljeno ljubo zdravje.

Pax
et bonum!

Mir in
vse dobro!

P. ANGELIK:

Kdor noče na stara leta biti sam sebi in drugim v nadlego, kdor hoče tudi na stara leta, ko ne bo mogel več vršiti svojega poklica, živeti od svojega dela, naj se zavaruje za starost in onemoglost pri zavarovalnem odseku III. reda.

Glavni pogoji za zavarovanje za starost in onemoglost so sledeči:

Kdor se hoče zavarovati:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star nad 60 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnjega pojasnila, se lahko pisмено ali osebno obrne na »Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4« ali na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani«.

1. Rada bi se vpisala v zavarovalni odsek III. reda, pa me moti na »Poročilu in pogodbi« vprašanje: Zdravje (povoljno ali nepovoljno)? Kako je treba to razumeti?

Stvar je čisto priprosta in nikakor ni tako nevarna, kakor na prvi pogled izgleda. Vprašanje glede zdravja je v prvi vrsti opozorilo na enega glavnih pogojev za zavarovanje za starost in onemoglost, ki se glasi, da se mora vsak, ki se hoče pri nas zavarovati, preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega. Ako pa je kdo toliko pri moči in zdravju, da se preživlja z lastnim delom, lahko plačuje premije za zavarovalni odsek in ni odvisen od dobrote bližnjega. Ako pa je kdo tako bolan, da se ne more preživljati sam z lastnim delom, tedaj mora zanj plačevati kdo drug in tedaj nastane dvojno vprašanje:

a) ne vedeli bi, kdaj dobi pravico do pokojnine, ker je prav za prav že zdaj potreba, da bi dobival pokojnino,

b) lahko bi se zgodilo, da bi njegov dobrotnik pred dovršenim 30 ali 25 letnim vplačevanjem (tedaj bi šele dobil pravico do pokojnine) nehal plačevati zanj in tedaj bi mu zapadla vsa vsota, ki je bila zanj vplačana, pravice do pokojnine pa le ne bi imel, ker še ni bilo plačano zanj 30 odnosno 25 let. Oškodovati pa ne maramo nikogar!

Nekaj drugega pa je, če se kdo preživlja z lastnim delom. Če ta vsled starosti ali kake bolezni ne more več izvrševati svojega poklica, dobi takoj pravico do pokojnine, če je bil le pet let vpisan v zavarovalni odsek.

Popolnoma zdrav je prav za prav malokdo na svetu. Vsak človek je včasih prehlajen ali ga včasih muči kak revmatizem, ali ga včasih želodec boli ali kaj podobnega, pa radi tega vseeno opravlja svojo službo. Tako se lahko brez skrbi zavaruje. Le tisti, ki je vsled svoje bolezni nesposoben,

da bi se sam s svojim delom preživiljal in je torej dejansko odvisen od dobrote bližnjega, tak ne more biti sprejet v zavarovalni odsek.

2. Kaj pa če se skesam; ali lahko dobim po čl. 9 splošnih pogojev nekaj vplačanega denarja nazaj?

Lahko, seveda velja to samo za tisti čas, preden se začne izplačevati pokojnina. Možni so trije slučajji:

a) ako je kdo n. pr. zavarovan v IX. razredu ter torej plačuje 100 Din mesečno, pa se skesa, lahko prestopi v nižji razred in kar ni še po tem nižjem razredu zapadlo, ima vplačano za naprej in to lahko dobi nazaj. Kdor je seveda zavarovan v najnižjem razredu, ta torej plačuje mesečno 20 Din, ta ne more dobiti ničesar nazaj, ker v nižji razred prestopiti ne more, ker ga ni.

b) Ako je kdo plačal eno ali več let za nazaj, lahko, preden se mu začne izplačevati pokojnina, spremeni svoje vplačilo tako, da ima to vplačano za naprej. In kar ima vplačanega za naprej, lahko dobi nazaj, v kolikor še ni zapadlo.

c) Ako je kdo plačal za naprej, lahko, preden se mu začne izplačevati pokojnina, dobi nazaj vse, kar je vplačano za naprej pa dotedaj še ni zapadlo.

Člen 9. pravi: »Kdor kljub dvakratnemu opominu eno leto preneha z vplačevanjem premij, mu zapade ena tretjina vsote. Kdor preneha dve leti, mu zapade polovica vplačane vsote. Kdor preneha tri leta, mu zapade vsa plačana vsota.

Ta člen je potreben radi morebitnih zamudnikov, da redno plačujejo premije. Potrebno pa je čakati vsaj tri leta, da se v sodobnih, večkrat se ponavljajočih gospodarskih krizah, omogoči brezposelnim, da ostanejo zavarovani še naprej. V treh letih, vsakdo, ki je delazmožen, lahko dobi delo. Kdor se opraviči recimo radi bolezni, na tega bi čakali seveda tudi delj.

Prvi slovesni sprejem v III. red na Brezjah.

Od vsega početka, odkar se vodi tretji red na Brezjah, še ni bilo kakega večjega ali slovesnejšega sprejema — a najmanj domačinov. Kakor zapisnik tretjeredne skupščine izkazuje, je bila doslej kvečjemu dvojica ali trojica hkrati sprejeta in to ali v zakristiji ali še na bolj skrivnem kraju. Sploh so Brezjani bolj na redke čase stopali v tretji red. Zadnji sprejem je bil pred blizu petimi leti. Skoraj se je zdelo, da bi utegnil svoječasni letopisec prav imeti, ko je v tretjeredno kroniko zapisal: »Med Brezjani ni zanimanja za III. red in ga najbrž tudi ne bo.« — No pa, hvala Bogu, da se je v tem oziru vendarle zmotil. Sicer pa še kaplja izdolbe kamen, če venomer nanj pada, kako tedaj ne bi imelo svojega učinka dolgoletno vplivanje voditelja III. reda in ostalih patrov na človeška srca? Dá, po 34-letnem trudapolnem delovanju naših patrov, se je dne 23. okt. t. l. uspeh očitno pokazal. Misijonska nedelja se je nad vse hvaležna izkazala. Ta dan je bilo kar naenkrat sprejetih 16 zglašencev v tretji red. Le-ti kandidati so bili po večini pristni domačini. Med sprejemanci so bili ljudje iz vseh stanov. Pa kako slovesno se je izvršil naš sprejem! Zbravši se v samostanski dvorani, je korakala naša čvrsta četa v cerkev. Na čelu je šel tretjeredni križ, za njim so šli križarji in sestrice sv. Klare, nato voditelj s 4 strežniki in potlej moški in ženstvo s tretjerednim odborom. Prej in med vhomom v cerkev je veselo potrkavalo, s kora pa so bučale orgle in glasila se je

Franciškova pesem »V raju blaženem kraljuje« v prelep pozdrav. Veliki oltar je bil ta dan praznično opravljen, po cerkvi se je lesketalo morje luči. Vsa zala Franciškova družina se je razvrstila okrog glavnega oltarja. Na listni strani: križarji, na evangeljski: Klarice, na sredini pa so zavzeli svoje mesto tretjeredni kandidati. Bilo nas je vprav 48 po številu. P. voditelj je najprej nagovoril Franciškovo mladino. Pove ji, kako more čisto gotovo priti do velike svetosti, če bo ljubila s celim srcem Jezusa in če bo nežno častila nebeško Kraljico. Odraslim pa je tole spregovoril: Kot pravi Jezusovi učenci držite se posihmal njegovih naukov, ki Vam jih podaja tretjeredno Vodilo. Vodi naj Vas v življenju zveličaven strah božji in izkažite se vsekdar srčne borce Gospodove! Po teh besedah se je izvršil obred preobleke. In zopet se je čula s kora pesem: »Jezus, preosnuj nam misli!« Slovesnost se je zaključila s petimi litanijami pri oltarju Matere božje, iz številnega občinstva pa se je opetovano slišal glas: »Lepo je bilo.« Pritrdim: prav lepo je bilo! Toda še lepše bo tedaj, bratje in sestre, če boste vnaprej vsi (stari in novi člani III. reda!) z zares svetim življenjem vztrajno Bogu služili.

P. Henrik.

Nove knjige.

Francis Jammes-Jakob Šolar: *Gospod Ozeronski*. Založila Jugoslovanska knjigarna. Ljubljana 1932. Cena Din 35, vez. Din 43. — Pisatelj nam tu podaja preprosto življensko povest dveh župnikov francoskega podeželja, ki mora že pri prvih poglavjih osvojiti vsakega bravca. Stari župnik zapuščene francoske vasi — ki so ga življenjski udarci privedli v duhovniški stan — tu deli dobrote na vse strani in si vzgoji nekakega duhovnega sina, ki potem nadaljuje njegovo delo in uporablja njegovo bogato duhovno in gmotno dediščino. Vzorno prevedeni roman bo nedvomno našel obilo navdušenih bravcev med izobraženstvom in med preprostim ljudstvom.

Michaelis Karin-Marija Kmetova: *Bibi*. Življenje deklince. Z risbami Hedvige Collin in Bibič. Z dovoljenjem pisateljice prevedla Marija Kmetova. Izdala in založila Jugoslovanska knjigarna. Ljubljana 1932. Cena vez. Din 45. — Mladinska knjiga, kakršne že dalje časa ni bilo na naš knjižni trg. Vsebinske je prav za prav kratka in preprosta: v majhnem danskem mestu živi postajenačelnik sam s svojo hčerko Bibi, kajti mati, hči bogate plemiške rodbine, ji je bila umrla že prvo leto življenja. Njeno smrt je pospešila žalost, ker so jo bili zaradi te poroke zavrgli. Oče je hčerko jako ljubil, živela sta čisto tovariško življenje in Bibi se je lahko sama vozila na bližnje in daljne izlete, kjer je doživela razne zanimive pripetljaje. Na teh potovanjih se je parkrat srečala tudi s starši svoje matere, ki so jo vzljubili in jo končno vzeli k sebi kot dedinjo svojega velikega imetja. To je vse ogrodje, v katero je pa nasuto toliko čiste lepote, pristrčnosti in zanimivosti, da bo brala mladina, zlasti deklice, to knjigo skoraj kot nekakega modernega, dekliškega Robinzona. Malo je danes pri nas knjig, ki bi jih bili otroci sedaj za praznike tako veseli, kot je ta, zlasti ker je tudi zunanja oprema s številnimi slikami izredno prikupna.

Peter Lippert S. J.-Dora Vodnik: *Od duše do duše*. Pisma dobrim ljudem. Založila Jugoslovanska knjigarna. Ljubljana 1931. Cena Din 40, vez. Din 45. — Knjiga, ki je neprecenljive vrednosti za duhovni napredek in notranjo izobrazbo, je predvsem namenjena ljudem, tistim, ki so žejni hrepenenja po večnosti, iščejo resnico, religijo, Boga. Potrebnejše in bolj v duhu našega časa napisane knjige bi si ne mogli

želeti. Knjiga obravnava vprašanja, ki silijo vernemu človeku vsak dan na jezik, a jih v sebi zatira, ker se boji, da bi nanje ne dobil pomirljivega odgovora. Zato začenja Lippert svojo knjigo s poglavjem »Nikogar nimam« in nadaljuje s svojim širokim obzorjem, z razumevanjem za stiske in težave sodobnega človeka, razreši in utemelji ogromno število konkretnih primerov in jim da svojo sijajno, na temelju prave vere sloneče tolmačenje. Mnogim bo ta knjiga vir tolažbe, vere, upanja, mnogim razodetje in razveseljenje, močna duhovna opora pa nedvomno vsem onim, ki v neizprosni resničnosti priznavajo in izpovedujejo žejo svoje duše po večnosti, po religiji, po Bogu, po Cerkvi. Vsem tem je ta knjiga namenjena, vsi ti naj sežejo po nji, da bodo videli od duše do duše, na pota, ki vodijo v onostranstvo.

Naročnikom iz Avstrije.

V julijski številki lanskega letnika »Cvetja« smo sporočili vsem naročnikom »Cvetja« iz Avstrije, da smo otvorili lasten čekovni račun za Cvetje z vrtov sv. Frančiška.

Ker pa vsled vsem znanih denarnih razmer avstrijska republika ne dovoljuje vplačevanje na ta naš čekovni račun in je bilo vsako tako vplačevanje zvezano z velikimi težavami, zato smo naprosili dobrega našega prijatelja, preč. g. župnika Ivana Petriča, da je prevzel v Avstriji zastopstvo za Cvetje in v ta namen smo priložili Cvetju nove položnice, ki se glase na ime: Johann Petrič, Pfarrer, St. Egidien, P. Velden am Wörthersee, štev. A—101.274. Zato prosimo, da bi v bodoče poravnali naročnino Cvetja in Lučke ali pošiljali prispevke za Frančiškanske misijone in za Armado sv. Križa ali plačevali premije za zavarovalni odsek III. reda itd. vse potom tega čekovnega računa. Kdor ne potrebuje položnice sedaj, naj jo shrani za pozneje. Kdor jih rabi več, naj piše ponje na Upravišтво Cvetja, Ljubljana, Marijin trg 4.

Iz upravištva.

Upravištvo lista tudi topot opozarja cenjene naročnike, da je čke vsem priložilo. Kdor je že ponovil naročnino, naj ga ček nikar ne moti. Morda je kdo drugi v njegovem okolišu, ki bi se rad naročil na list, a mu je nerodno tistih 15 Din po nakaznici pošiljati. Temu naj ga izroči, pa bo dobro delo storil. Upravištvu bi dalo preveč dela in list bi se preveč zakasnil, ko bi moralo pri vsakem naročniku sproti gledati na to, ali je že poravnal naročnino ali ne, da ve, komu naj priloži ček, komu ne. Toliko v pojasnilo, da ne bo kakih pritožb glede poslovanja uprave.

Vsem dragim naročnikom in vsakemu posameznemu mnogo božičnega veselja in sladkega svetonočnega miru, ter vsestransko srečno, blagoslova polno novo leto

želi

uredništvo in upravištvo »Cvetja«.